

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Cena 38 Din za celo leto.
— Za inozemstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. —
V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

GLASILO J. R. Z.

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu Domoljuba,
naročnina, reklamacije in inserati pa Upravništvu
Domoljuba, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Aleluja!

*Aleluja
preko naših lok prihaja
kakor pesem sredi maja,
kakor jasen spev zvonov;
vsako pest prsti poljubi,
vsako travno bil zasnuabi,
vsem deli svoj blagoslov.*

*Aleluja
mlado brstje pozibava,
preko plota tiho plava
v komaj obsejani vrt;
ob prizidku hišice belih,
tam ob nageljnih razcvelih
lije v hram na mižni prt.*

*Aleluja
v gubah starčevih praznuje,
z rožnih ličec se raduje,
iz mladostnih pesmi vre.
Dokler v Bógu smo edini,
v naši mili domovini
aleluja ne zamre.*

Velikonočna voščila naših fantov-vojakov.

Vesele in blagoslovljene velikonočne praznike želijo staršem, bratom in sestram, znanec in znankam, vsem slovenskim fantom in dekletom fantje-vojaki, kakor slede:

Rekruti vojaki v Kragujevcu pri 2. četi, I. b. 19. p. p.: Maks Avšič, Franc Lovše, Matevž Klančar, Franc Grojzdek, Jakob Oblak, Martin Lenarčič, Albin Kane, Franc Sarc, Anton Prepeluh, Josip Gorše, Ivan Bradač, Lovro Čop, Jakob Vidic, Avgust Koren, Valentin Preiner, Anton Jauh, Anton Strumbelj, Rudolf Belcijan, Jakob Agnič, Janez Zelko, Ivan Skalar, Anton Pustovrh, Josip Kerže, Leopold Čamernik, Ivan Svetek, Podnar, Henrik Zirkelbach.

Slovenski fantje Orli-vojaki 3. art. puka v Kragujevcu: Anton Blažič, Franjo Fiere, Janez Vegelj, Engelbert Markovič.

Slovenski fantje 21. peš. puka v Skoplju: Josip Pojo, Matija Ožanič, Florijan Janeš, Kaplar Ivan Fraitič, r

Slovenski fantje pri 14. peš. puku u Knjaževcu (Srbiji): Janko Ambrožič, Janko Zupan.

Janko Šutte, Josip Gregorčič, Anton Golobič, Josip Bergoč, Franc Šiška, Martin Ausenek, Josip Zimermančič, Alojzij Ivanc, Andrej Pernuš, Avgust Stelle, Josip Bandaš, Rafael Šoberl, Stanislav Pišk, Franc Jere, Franc Škerl, Janez Pažbar, Josip Borovec, Janez Kaplan, Matevž Stanovnik, Franc Šustar, Janez Korošec, Ivan Cerer, Franc Snedec, Herman Vrenjak, Jakob Cadež, Franc Raubar, Alojzij Pirc, Janez Gempel, Franc Golobič, Josip Golobič, Martin Klemenčič, Alojzij Šašek, Alojzij Gazvodir, Vinko Praprotnik, Josip Vrhovnik

Slovenski fantje Orli v 26. peš. na položaju v Štipu, Makedonija: Franc Mehle, Franc Drobnič, Franc Homar, Jakob Pečkar, Josip Osterman, Franc Musec, Franc Jenčič, Janez Kemperle, Viktor Kern, Franc Modec.

Gorenjski fantje pri 6. bosenskem artiljerijskem puku v Tuzli: Franc Kozjek, Franc Zibert, Franc Erlah, Franc Franko, Franc Langerholc, Franc Škerjanc, Franc Mali, Franc Erman, Franc Logonder, Jakob Pipan, Jakob Zvab, Janez Krajnik, Janez Igljč, Janez Zumer, Joško Frelj.

Iz 26. pešpuka, Mihalejska četa, Štip: Ivan Rozenvirt, Ivan Stroj, Ivan Aljančič, Ivan Kušar, Ivan Mrzlika, Ivan Narobe, Ivan Globočnik, Anton Gaser, Anton Gasperič, Jožef Lajevc, Jožef Košmava, Tomaž Erjavec, Franc Jerina, Franc Senk, Anton Ogrinc, Mihael Šustar.

Orožnika Ignac Korbar iz Mirne na Dolenjskem in Joško Barič iz Radenc pri Starem trgu ob Kolpi.

Slovenski fantje pri peš. puku v Djakovu v Albaniji: Alojzij Mlakar, Ivan Mohar, Joško Hribar, Alojzij Debeljak, Ivan Zakrajšek, Joško Zabukeyec, Ivan Rebol, Alojzij Lušin.

Slovenski fantje 4. čete, I. bataljona 14. peš. puka v Knjaževcu, Srbija: Janko Štimnikar, Maks Novak, Valentin Erjavsek, Franc Senk, Leopold Mrak, Alojzij Pirc, Ivan Cerer, Ivan Činkelj, Edvard Lovšin, Ivan Pust, Stanislav Božič, Franc Ozebek, Jože Gričar, Janez Gričar, Janez Gimpel, Albin Zakrajšek, Franc Može, Franc Uštar, Janez Berce.

Slovenski fantje pri 27. peš. puku v Vel. Bečkereku v Banatu: Egidij Šušteršič, Franc Peršin, Jaka Potočnik, Johan Bele, Ludvik Nered, Matija Peršin, Franc Kračman, Jože Skul, Franc Fister, Peter Frilih, Anton Perdirc, Janez More.

Alojzij Rupnik, Anton Petric, Anton Petrič, Jože Grčar, Franc Parner, Anton Virant, Ivan Strgar, Mihael Uršič, Ivan Bergant.

Slovenski fantje pri mitralješki četi 19. peš. puka, Kragujevac: Zajec Ivan, Anton Podobnik, Jakob Pagon, Andrej Rihtarčič, Jakob Bizjak, Jakob Kalan, Alojzij Logonder, A. Demšar, Matevž Markelj, Ludvik Valentinčič, Mohorič Jožef, Alojzij Stravs, Rudolf Nagode, Franc Luštrek, Peter Kalan, Janez Bizjak, Janez Kumer, Jožef Prevodnik, Ivan Šustarčič, Janez Trdina, Franc Kovač, Blaž Demšar.

Slovenski fantje v štabu II. armijske oblasti, Sarajevo, Bosna: Janko Bernard, Andrej Golmajer, Vinko Hudnik, Jakob Pesjak, Karel Bokal, Josip Oblak, Anton Trentelj, Jurij Mohor, Sušnik.

Slovenski fantje v 5. konjiškem puku kraljevo Marije v Smederevski Palanki: Jakob Zaval, Alojzij Grandovec, Franc Grošelj, Alojzij Sagodin, Martin Munda, Alojzij Pirc, Franc Tunter, Josip Springer, Josip Kramar.

Slovenski fantje v Kosovski Mitrovici: Jurij Juršinič, Alojzij Kastelic, Franc Perme, Anton Gremek, Karel Zojz, Ivan Koder, Andrej Zdešar, Janez Ferjan, Franc Piškur.

Slovenski fantje pri 46. peš. puku v Ohridu, Makedonija: Ivan Pikel, Franc Poteko, Martin Sterman, Vincenc Randl, Ivan Turnšek, Franc Gajšek, Vid Jazbinšek, Martin Luskar, Franc Jukart, Martin Potočnik, Kristi Kuhar, Jože Kokolec, Alojzij Plesnik, Franc Jukart, Alfonz Čičigoj, Franc Ajdič, Maks Sanda, Adolf Dobrave, Alojzij Repovš, Ivan Resnik, Franc Golkar.

Slovenski fantje I. četa, I. bat. 30. peš. puk, Prizren, Srbija: Miha Kotnik, Franc Bernot, Janez Stegnar, Miha Kavčič, Jože Aabel, Ernest Trost, Ivan Osredkar, Filip Podbevšek, Ivan Habjan, Franc Lebeničnik, Anton Homar, F. Kosmač.

Fantje iz Bosne iz Han Pjeska: I. P., Jakob Ruparčič, Anton Bambič.

Slovenski fantje pri 30. peš. puku v Prizrenu: Vincenc Rotar, Anton Jeras, Joško Knez, Janez Skok, Anton Šetina, Janez Čamernik, Franc Erjavec, Anton Bitenc, Jernej Sitar, Rudolf Cebelnik, Franc Kunavar, Franc Dovč, Jožef Koderman, Ivan Mihovec.

Slovenski fantje iz Bitolja: Alojzij Jereb, Ivan Vesel, Andrej Matjaž, Jožef Grahek, Jožef

Kočevar, Edvard Potočnik, Mihael Maver, Franjo Sercar, Jožef Svetelj.

Gorenjski fantje 13. čete, peš. puka kraljeve garde v Beogradu: Josip Raut, Alojzij Alič, Lovrene Bergant, Josip Tušek.

Slovenski Orli-vojaki pri 12. četi, 3. bataljon, 31. peš. puk, Pristina, Kosovo: Alojzij Sklembas, Anton Oštr, Alojzij Arjavec, Miha Videmšek, Fran Lekše, Franc Verbula, Josip Krištof.

Vojaki iz Cetinja — Crna gora: Osebek Oswald, Slavko Kramberger, Slavko Meško.

Slovenski fantje Ribničanje v 30. peš. puku v Prizrenu: Karel Andolšek, Jože Boh, Alojzij Tanko, Alojzij Arko, Jože Campa, Alojzij Kos, Anton Oberstar, Jože Arko, Janez Pakiž, Jože Mihelič, Jože Mihelič.

Od 31. artiljerijskega puka I. baterije v Osijeku: Leopold Stare, Alojzij Diacci, Karel Tutner, Janko Piki, Valentin Krof, Ignacij Spocin, Leopold Lušin, Rudolf Zupan, Peter Pungratnik, Jože Hofner, Ivan Kert, Franc Golob, Mirko Kopušar, Josip Zupančič.

Fantje od 16. pes. puka, odeljenje strojnih pušk: Franc Jazbec, Anton Mauser, Franc Glas, Alegro Anton, Josip Turk, Ivan Divjak, Anton Vertačič, Rudolf Grm, Ivan Grom, Franc Starič, Jožef Marinič, Jožef Zupančič, Franc Kerin, Alojzij Dimc, Martin Arh, Vinko Sotlar, Alojzij Pirc, Ivan Prevejšek, Jožef Kučič, Lokajner, Ivan.

Slovenski fantje pri 8. četi, 14. pes. puk, Knjaževac: Josip Kos, Anton Stražisar, Leopold Campa, Janez Čop, Josip Pavlič, Janez Ambrozič, Anton Baželj, Ivan Mikec, Franc Staniša, Valentin Marolt, Ivan Rozman, Jakob Ahačič, Franc Korbar, Pavel Rauh, Josip Špehar, Valentin Sesten, Anton Skantelj, Josip Intihar, Franc Golobič.

Slovenski fantje 9. čete, 21. pes. puka Čehoslovanske v Mauravi-Hanovi, Makedonija, Kaplari-Jože Nerat, Mirko Seršen, Jože Podbeusek, Franjo Puhlin, Ciril Capuder, Anton Mušič, Franc Klopčič, Anton Virant, Franc Zobeč, Jože Laurič, Ignac Klun, Franc Strle, Franc Gruber, Feliks Papež, Bečovi: Joško Jazbinšek, Anton Oset, August Golč, Anton Uršič, Jože Jesenek, Miha Spitaler, Peter Veligovšek, Ivan Pirc, Anton Tomišek, August Es, Franc Mravljak.

Slovenski fantje služeči pri 6. četi, 13. pes. puka na obali Jadrana v Meljnamu, Boka Kotorska: Groselj Novak, Zmagoslav Soklič, Leopold Skodlar, Jože Završnik, Martin Vivoda, Rudolf Habjan, Joško Andolšek, Joško Jezernik, Anton Gros, Alojzij Planinšek, Franc Golob, Franc Bohinc, Nikolaj Slovnik, Franc Trojar, Anton Kastelec, Ivan Artač, Feliks Sivec, August Mrhup, Ivan Zupan, Alojzij Jurca, August Oblak, Jožef Treven, Anton Blažnik, Janez Lenarčič, Lovrene Prešeren in Franc Jaklič.

Slovenski fantje 31. art. puka v Ojčku: Ivan Močina, Martin Oblak, Jožef Hafner, Janez Stare, Fr. Komprej, Karel Lah.

Fantje iz Debra v Makedoniji: Alojzij Strojnik, Jože Perko, Janko Maren, Franc Zalezel, Alojzij Vidmar, Anton Fabjan, Janez Stumbelj, Albin Arkar, Janez Stravs, Miha Jarc, Albin Bobnar, Andrej Hrovat, Alojzij Ferkol, Jože Luzar, Adolf Bevec, Henrik Mosenar.

Slovenski fantje pri težki artiljeriji v Zagrebu: Franc Ambrož, Miha Kranje in Alojzij Belcijan.

Slovenski fantje vojniki služeči pri Rem, Depo v Slov. Bistrici: Ivan Kozina, Vencelj Knific, Ivan Igičar, Alojzij Lesar, Joško Lovšin, Franc Podmiljšak, Josip Ferbar, Alojzij Ferbar, Joško Plahutnik, Matevž Zagar, Franc Lukan, Josip Jaklič, Franc Sešek, Karel Drol, Rado Pristov, Bogomir Volčini, Joško Zima, Franc Mejač, Andrej Kunšič, Anton Divjak, Hubert Tomšič, Anton Burja, Egvart Sagmeister, Franc Ambrožič, Josip Lipovec, Pečar Anton, Janez Oman, Dolar Rudolf, Matej Svab, Jože Blažič, Miha Janežič, Ivan Zabret, Janez Meglič, Alojzij Gunde, Alojzij Zaplotnik, Alojzij Dobrovolc, Jakob Susman, Marko Čadonič, Maks Tere, Mirko Maček, Josip Grobar, Franc Perko, Franc Hafner, Bogomil Pederčnik, Franc Prah, Franc Beve.

Slovenski fantje 7. čete, 13. p. p. »Hajduk-Veljkoc, Tivat, Dalmacija: Anton Sajna, Josip Slovenec, Gašpar Klobovs, Matevž Stanovnik, Anton Bruic, Ivan Žitnik, Alojzij Komar, Franc Zarnik, Franc Majcen, Anton Zagar, Josip Buh, Franc Svegel, Ivan Markel, Matevž Golob, Josip Perčič, Ivan Krnc, Anton Kristan, Jakob Kovač, Miha Bratun, Janez Otrin, Mohor Pegan, August Šušteršič, Franc Cunder, Franc Jakič, Matevž Brenčič, Vincenc Trček, Matija Golec, Josip Doler.

Slovenski vojniki-rekruti 21. p. p. v Skoplju: Alojzij Režič, Janez Longo, Janez Arh, Martin Božič, Alojz Grimšič, Anton Soba, Franc Urbanc, Ivan Kopina, Alojz Godlar, Franc Levstik, Josip Grame, Franc Zorko, Janez Kodrič, Ivan Novak, Ivan Zupančič, Franc Grubar, Karel Radovan, Franc Zupan, Anton Zagore, Janez Pučman, Anton Zupančič, Josip Krošelj, Josip Kalin, Franc Lekše, Josip Horvat, Matija Ulašič, Jelovšek Franc, Alojzij Divjak, Franc Stare, Anton Benec, Franjo Romih, Rudolf Pavlija, Franc Kelhar, Franc Vrlek, Vincenc Cvedko, Vincenc Cvedkovič, Anton Bebel, Anton Veble, Rudolf Velkovrh, Vinko Umek, Vincenc Blazinec, Martin Držič, Josip Pintarič, Peter Slivšek, Josip Zivič, Alojz Medved, Viktor Sotovšek, Karel Urleb, Vid Polanc, Josip Ratajc, Josip Kolman, Ivan Kozmus, Alojz Borisek, Ivan Klančičar.

Slovenski fantje iz Valjeva: Alojzij Kolenc, Franc Seliškar, Janez Redek, Vinko Dolenc in Janez Rus.

Bolnička četa Osijek II. (Slavonija): Anton Peček, Franc Prečelj, Alojz Vesel, Matija Merhar, Franc Sadar, Kocjan Domik, Franc Poljak, Rudolf Plank.

Slovenski fantje v pešačijem puku Kraljeve garde iz Beograda: Slavko Mihelin, Lovro Kolnik, Ivan Košir, Ivan Vehovec, Franc Menart, Josip Rauh, Franc Troha, Karol Košir, Stanko Rus, Avguštin Slabe, Jožef Tomažič, Ivan Smuc, Anton Ješelnik, Avguštin Franc, Franc Prelesnik, Pavel Peterelj, Franc Hren, Jožef Juvančič, Franc Strižič, Derganc Valentin, Alojz Alič, Lovrene Bergant, Jožef Raut, Jožef Tušek, Franc Arh, Janez Smukovec, Josip Krasovec, Anton Jakše.

Slovenski fantje artiljerijskega puka v Petrovaradinu: Franc Zidar, Milan Čeh, Alojz Klančar, Avgust Mihevc, Jože Glavan, Ivan Skidelej, Martin Jordan, Franc Jekc, Franc Conta, Alojz Kebej, Franc Grgove, Alojz Grm, Franc Tamožin, Alojz Jelen, Juri Hostnik, Jakob Pukel, Franc Planko, Ivan Juntas, Rudolf Čičko, Vide Ančnik, Franc Jamnik, Alojz Zupančič, Rudolf Škol, Ivan Pražnikar, Franc Mesejdec, Feliks Plesničar, Janez Kogovšek, Stanislav Štak, Jakob Beznik, Fran Sušnik, Andrej Klementič, Ivan Prusnik, Anton Omerza, Jože Bavčič, Ivan Pleše, Jože Butkovič, Leopold Mlahar, Karlo Pokošek, Miha Kolar.

Slovenski fantje 8. čete, II. bat., 19. pes. puka v Kragujevacu: Anton Pavlin, Anton Hoda, Julij Marguč, Fran Klopčič, Fran Oblak, Matija Majerle, Al. Čeh, Fr. Šifrer, Sebastijan Petrič, Peter Žitnik, Fr. Zerjav, Andrej Kranje, Anton Pišler, Ivan Strnad, Luđvik Bučar, Miha Brajdič, Anton Subic, Andrej Malovrh, Matevž Mezeg, Fr. Raztresen, Ant. Južnič.

Slovenski fantje 2. čete, 19. pes. puka v Kragujevacu: Anton Zvab, Josip Dragovan, Josip Urh, Janez Segina, Rudolf Marolt, Ivan Stupica, Franc Mavrin, Janez Slobodnik, Josip Stritof, Janez Koprive, Leopold Mac, Janez Golobič, Franc Koren.

Slovenski fantje pri 6. četi, II. bat., 19. p. p.: Franc Hočevar, Vinko Jeras, Lovro Strehovec, Fr. Urbanc, Avguštin Udri, Franc Golra, Karel Blaz, Anton Zupančič, Franc Smuk, Franc Nagode, Karel Korenč, Stefan Korošec, Ivan Kircher, Anton Vidmar, Jože Zupančič, Franc Turk, Albert Mavrin, Edvard Kenig, Jurij Trškan, Alojzij Gorišek, Alojz Blažič, Anton Šega.

Slovenski fantje pri 10. artiljerijskem puku v Nišu: Valentin Jeromen, Valentin Jekopič, Franc Erbežnik, Franc Kurent, Alojz Erjavec, Janez Demšar, Pavel Nahtigal, Anton Gostičar, Jakob Jeran, Leopold Podražaj, Rajko Ljube, Alojz Bizjak, Franc Homor, Jožef Gimpelj, Alojz Rakoše, Alojz Urbas, Viktor Vrbič, Anton Petrovčič, Franc Štefančič, Janez Kogelj, Ignac Kokotec, Maks Smodej, Ivan Hočevar, Danijel Peček, Janez Grobelšek, Jakob Ulčnik, Franc Lednik, Jožef Brdik, Anton Mirt, Andrej Ješ, Anton Marinčelj, Janez Kozole.

Slovenec pri mitraljezi 31. pes. puka v Pristini: Vinko Lapornik, Ivan Kolar, Ivan Oprčan, Alojz Lofen, Ivan Kotnik.

Gorenjski fantje 3. čete, I. bat., 20. pes. p. v Zaječaru: Ivan Ovsenič, Simon Bohinc, Stanko Pišek, Andrej Lesjak, Janez Medja, Viktor Kržišnik, Gustav Klutzer, Mihael Kelbel, Janez Kelbel, Maks Soklič, Jakob Dežman, Valentin Čop, Vovk Ivan, Janez Sitar, Stanko Knafelj, Ignac Kleindinst, Fran Sitar, Martin Bah, Ivan Kmet.

Slovenski fantje 5. Divizionu Drinske artilj. brigade v Makedoniji: Anton Bončar, Matija Istenič, Gregor Meze, Franjo Mulc, Franc Perušek in Alojzij Kebe.

(Konec prihodnjih.)

Pašič drugič padel.

8. aprila. Vlada pritiska na kralja, da ji da naročilo, da razpusti narodno skupščino in razpiše volitve. Pri tem je predložila kralju celo vrsto spisov, ki dokazujejo, da je Radić v zvezi s sovražniki naše države. Pokazalo pa se je, da so vsi ti spisi — ponarejeni. Ko se je v Belgradu to zvedelo, se je vse zgražalo nad to balkansko hudobijo Pašič-Pribečevičeve vlade. — Dr. Korošec se je mudil poldrugo uro pri kralju, kateremu je razložil odločno in neomajno stališče Slovencev in Hrvatov.

9. aprila. Pašič z najhujšim in najnesramnejšim pritiskom zahteva od kralja, da se sme skupščina odgoditi do 20. oktobra ali pa razpisati nove volitve, ki naj bi se vršile na Vidov dan v znamenju centralizma, ki ga je prinesla vidovdanska ustava. Kralj se ne ude, zakaj razgovor z dr. Korošcem je nanj napravil tak ogromen vtis, da se hoče do zadnjega ustavljati Pašičevemu pritisku. — Pašič je poslal k dr. Korošču Ljubo Jovanoviča, ker sam si ga ne upa več klicati, odkar mu dr. Korošec na njegovo zadnje vabilo pred mesecem dni ni dal odgovora ni dal. Ljuba Jovanovič je prosil dr. Korošca, da naj vstopi v vlado, zato pa da bodo pognali Pribečevičance iz vlade. Dr. Korošec je vladnemu agentu uljudno pokazal vrata.

10. aprila. Ves Belgrad govori o zborovanju celokupne opozicije. Zborovanju so predsedovali Lj. Davidovič, dr. Korošec in dr. Spaho. Govorili so Voja Lazič v imenu zemljoradnikov, Sušnik v imenu Slovencev, Hadži-Kadić v imenu muslimanov, Pečić v imenu demokratov — vsi skupaj so predstavljali 160 poslancev (brez Radičevcev). V soglasno sprejetih resolucijah protestirajo proti zavlačevanju potrditve hrvatskih poslancev, proti odlaganju sklicanja narodne skupščine ter ugotavljajo, da je to kršitev ustave in prehod v revolucijo. Te resolucije so se sporočile kralju. — Pašič še vedno pritiska na kralja. V radikalni stranki silno zabavljajo čez kralja in govorejo reči, za katere bi po postavi morali priti pred sodišče.

11. aprila. Vlada je odgodila narodno skupščino do 3. maja. Pravi, da radi velikonočnih praznikov. — Ljuba Jovanovič je prekal svoj odstop kot predsednik narodne skupščine.

12. aprila. Kralj je pozval Pašiča k sebi ter mu izrekel nezaupnico radi verolomnosti. Radi te krepke bree, ki jo je dal kralj gospodom radikalom ter slovenskim in hrvatskim iškariotom, je Pašič odstopil. V radikalnih krogih vlada velika poparjenost in ministre je silno sram, da so bili takorekoč zgrda odstranjeni, ker zlepa niso hoteli iti. Da je bil kralj kljub Pašičevemu pritisku tako odločen, vsi pripisujejo avdienci dr. Korošča, ki je kralju natančno in odločno pojasnil stališče opozicije in velike posledice, če se še naprej trpi v vladi taka korupcija.

Kriza se bo vlekla kakšnih 14 dni.

NOVICAR

Blagoslovljeno velikonočne praznike
želita vsem naročnikom in čitateljem Do-
moljuba ter vsemu slovenskemu ljudstvu,
zlasti pa našim vrlim fantom-vojakom

Uredništvo in upravništvo
DOMOLJUBA.

d **Kraljevi obiski.** Kralj Aleksander
bo meseca avgusta obiskal Rim, italijan-
ski kralj pa bo septembra obisk vrnil,
če se ne bo premislil, zakaj preveč gorke-
ga sprejema naj ne pričakuje.

d **Nov koledar** se baje namerava
uvesti. Po tem koledarju bi bilo 13 me-
secev, vsak mesec bi štel 28 dni in bi se
začel z nedeljo, nehal pa s soboto. Novo
leto bi se ne štel v mesec. V prestopnem
letu bi tudi drugi dan po novem letu
padel izven meseca. Če se bo pa ta ko-
ledar v resnici uvedel, je pa zelo veliko
vprašanje.

d **Pred 10 leti in danes.** Pred 10 leti
je bilo v Evropi 20 kraljev in 3 predsed-
niki republike, danes je pa 13 kraljev in
16 predsednikov republike.

d **Koliko je Slovencev?** Začetkom
leta 1921 je bilo Slovencev v Jugoslaviji
1.024.751, Italiji 400.000, Madžarski 6.087,
Avstriji 85.000, Združenih držav ameri-
ških 208.552, Nemčiji 40.000, drugod po
svetu 5000, skupaj okroglo 1.770.000. Ker
znaša prirodni prirastek slovenskega na-
roda letno, nizko računano, najmanj en
odstotek, in ker se ni bati več tako uso-
dopolnega raznarodovanja kot v stari
Avstriji, trdimo lahko brez pretiravanja
da je danes 1.800.000 Slovencev na sve-
tu. Na ozemlju Jugoslavije, Italije,
Avstrije in Madžarske je strnjeno nase-
ljenih čez poldrugi milijon Slovencev;
ostali so po »kolonijah«. Ako ne bo
kakšna posebna nesreča ovirala našega
narodnega življenja, bo število skupaj
stanujočih Slovencev čez 25 let, to je
leta 1950, doseglo 2 milijona in marsikdo
izmed nas živečih bo doživel tudi naš
tretji milijon, če se ne bo pri nas razši-
rila znana francoska bolezen, ki je je
zaneslo k nam svobodomiselstvo.

d **Načrt stadiona,** katerega s svojimi
prispevki gradi slovensko ljudstvo, je se-
stavil odlični arhitekt. Telovadni prostor
je jajčaste oblike in meri v dolžini 147 m,
v širini 113 m. Krog in krog arene (telov.
prostora) je dirkališče, nato pa stojišča in
tribune z 10 vrstami sedežev. Prostora bo
za 50.000 oseb.

d **Iz Boke Kotorske** nam pišejo fantje:

vojaki:
Spet zeleni se log, livada,
oživel v petju zopet je domači grič,
v človeško srce pa se vrača nada,
kot vrača z juga se spomladi ptič.
Velika noč...

Da, v srce nam se mlado vrača nada,
a je kot morska pena, ki jo pokoplje val.

Tud' v našo dušo up in gorka želja pada,
da z znanci, brati vid' mo se tedaj —
pa žal...

Zato naj vsaj spomin na nas ne spava,
naj spremlja nas, ki daleč smo od dragih
proč,
naj v mirni dom slovenski vsak voščilo
naše plava:

Vsem srečno voščimo VELIKO NOČ.

d **Najlepši piruhi** bodo letos težki os-
novni kamni po 1000 Din, ki jih potrebuje
Stadion, da se zgradi. Kdor ne more pla-
čati vse svote naenkrat, naj jo vplačuje po
obrokli po 200 ali po 100 Din. Pošilja se
na Orlovsko podzvezo, Ljubljana, Ljudski
dom.

d **Najdeno pokopališče.** Na Žitnem hri-
bu pri vasi Jesce, župnija Primskovo pri
Litiji, so na posestvu Martina Kepa pri ri-
golanju za nov vinograd zadeli na vojaško
pokopališče. Izkopali so že okoli 30 okost-
nic in nekaj vojaškega orožja. Najbrže je
to pokopališče od časa Francozov na Kranj-
skem. Stari Pečnik bi gotovo vedel za ime-
na tam pokopanih! Starinoslovci, kje ste?

d **Tri nove bronaste zvonove** so do-
bili na tiho nedeljo v župnijo Studence
pri Krškem in sicer enega za župno
cerkev, druga dva za podružnico v Ro-
viščah. Blagoslovil jih je g. kanonik dr.
Ferd. Čekal.

d **Ogled za hidroelektrično centralo** na
Savi se bo vršil na licu mesta 13., 14., 15.,
16., 17., 19. in 20. maja. In sicer 13. maja:
od krškega mostu po Savi navzgor. 14. ma-
ja: od projektiranega jezua po Savi navzdol
do Žadovinka. 15. maja: od Žadovinka do
Breg. 16. maja: od Breg do Mrtvice. 17. ma-
ja: od Mrtvice do Viher. 19. maja: od Viher
do Skopje. 20. maja: od Skopje do izliva ka-
nala v Krko. Kdor je prizadet, naj pride
blizu.

d **Nova iznajdba.** Pogosti žalostni slu-
čaji pri streljanju s topiči ob cerkvenih
proščanjih in slavnostnih prireditvah so
dali povod tovarni pirotehniških proizvo-
dov »Pyrota« v Celju, da je izumila aparat,
ki popolnoma nadomestuje topič in je brez
vsake nevarnosti. Pri streljanju s topičem
se mnogokrat pripeti, da se smodnik vna-
me, ali celo, da se topič na drobne kosce
razleti in navzoče telesno poškoduje, ali
celo smrtnonevarno rani, kar je pa pri no-
vem aparatu popolnoma izključeno. Strelja
se z nalašč za to pripravljeno snovjo, v obli-
ki srebrnega petkronskega denarja, ki je
tudi brez vsake nevarnosti za človeško živ-
ljenje. Manipulacija je tako enostavna, da
je mogoče oddati vsakih pet minut en strel.

d **O velikih poplaval** poročajo iz Bana-
ta in Makedonije. Radi zadnjih deževnih
nalivov so poplavile banatske reke nekaj
tisoč oralov obdelane ter obsejane zemlje.
V Makedoniji je močno narasla Drina in
Ohridsko jezero. Ohridsko jezero se je za-
lilo na dolžino 2 km.

d **Brezje.** Dne 10. aprila smo tu po-
kopali zlatomašnika, frančiškana, duhov-
nega svetnika o. Kalista Medič. Na sv.

Jurija dan bi bil obhajal osemdesetlet-
nico, pa je prišlo prehlajenje, in je moral
14 dni poprej v grob — na samostansko
pokopališče k prijateljima o. Jožefu Bi-
zavičar, prvemu superiorju breškemu in
Janezu Berlicu, bivšemu župniku mo-
šenjskemu. Pokopal ga je g. kanonik
Opeka. Spremljali so ga o. provincijal,
dva gg. dekana, dva oo. kapucina, oo. in
ff. sobratje, 10 sosednjih duhovnikov in
župnik iz pokojnikove rojstne župnije
Črnuče. Pevski zbor se je poslovil od
ljubljenega rajnika s tremi lepimi ža-
lostinkami. Namesto šopka za 80 letnico
mu je nebo poslalo 11. aprila belo pre-
grinjalo na grob.

d **Umril** je 6. aprila v Gradcu kaplan v
p. g. Anton Škufca, star 80 let.

d **Največji evropski bogataš,** Hugo
Stinnes iz Nemčije je te dni umrl star 54
let.

d **Kristusu kralju sveta.** Brazilski par-
lament je sklenil prispevati k napravi ve-
likanskega Kristusovega kipa na visokem
hribu Coreovado blizu glavnega mesta Rio
de Janeiro 200 coutos (2 milijona dinar-
jev); ostanek potrebne vsote pa se je na-
bral po javni zbirki. Tudi na meji med
Čile in Argentino na najvišjem vrhu And
že stoji tak kip in v sredini Meksike so ga
na najvišjem vrhu postavili lansko leto
meksikanski katoličani.

d **Napredek kat. cerkve v letu 1923.**
Po vesteh uradnega papeževnega lista je
bilo leta 1923. nanovo ustanovljenih v raz-
nih delih sveta: 7 apostolskih vikariatov,
14 škofij in 3 nadškofije. Zdaj presega šte-
vilo katoličanov 300 milijonov.

d **Darilo.** Mesto venca na grob pokoj-
nega č. g. župnika Česarka je daroval ob-
činski odbor na Logu 500 Din dvema občin-
skima ubogima.

d **Smrtna nesreča pri sekanju dreves.**
V Metnaju pri Stični je požagal in podse-
kal posestnik M. Kastelic, po domače Hri-
bar, veliko drevo. Ko je drevo že padalo,
je Kastelic sicer hitro odskočil od debla,
toda pograbile so ga pri padcu debele in
težke veje in so ga podrle na tla. Smrtno
poškodovanega moža so prepeljali takoj
domov. Poklicali so takoj zdravnika dr.
Jenka iz St. Vida, toda bilo je že prepozno.
Mož si je zlomil hrbtenico in več reber in
je kmalu nato umrl. Bil je 38 let star, dober
in priljubljen posestnik in zapušča ženo in
dva mladoletna otroka.

d **Ustrelil se je** v Cerknici ruski begu-
nec finančni pripravnik, 30 letni Sergej
Martinov. Vzrok je bilo domotožje po Ru-
siji.

d **V vrel lug** je padel 26 letni delavec
Anton Habjan v kemični tovarni v Mostah.
Dasi so ga takoj potegnili iz kadi, je vendar
radi zadobljenih opeklin kmalu umrl.

d **Čarugini zgledi.** Že zadnjič smo po-
ročali, da je postala baš Vojvodina nekako
zatočišče najdrznejših razbojnikov in sre-
dišče najkrutejših zločinov. Vojvodinski to-
lovaji so iz navdušenja za Čarugina razboj-
ništva postali tako drzni, da se lotijo svojih
žrtev kar pri belem dnevu in v sredini ve-
likih mest. Javna negotovost v Novem Sa-
du je tako velika, da hodijo potniki v opol-
danskih urah po ulicah z napetimi revol-
verji v desnem žepu. Pred par dnevi je po-

Kočevar, Edvard Potočnik, Mihael Maver, Franjo Sercar, Jožef Svetelj.

Gorenjski fantje 13. čete, peš, puka kraljeve garde v Beogradu: Josip Rant, Alojzij Alič, Lovrenc Bergant, Josip Tušek.

Slovenski Orli-vojaki pri 12. četi, 3. bataljon, 31. peš. puk, Pristina, Kosovo: Alojzij Sklembas, Anton Oštr, Alojzij Arjavec Miha Videmšek, Fran Lekše, Franc Verbula, Josip Kristof.

Vojaki iz Cetinja — Črna gora: Osebek Oswald, Slavko Kramberger, Slavko Meško.

Slovenski fantje Ribničanje v 30. peš. puka v Prizrenu: Karel Andolšek, Jože Boh, Alojzij Tanko, Alojzij Arko, Jože Campa, Alojzij Kos, Anton Oberstar, Jože Arko, Janez Pakiž, Jože Mihelič, Jože Mihelič.

Od 31. artilerijskega puka I. baterije v Osijeku: Leopold Stare, Alojzij Diacci, Karel Tutner, Janko Pirk, Valentin Krof, Ignacij Spocin, Leopold Lušin, Rudolf Zupan, Peter Pungratnik, Jože Hofner, Ivan Kert, Franc Golob, Mirko Kopušar, Josip Zupančič.

Fantje od 16. peš. puka, odeljenje strojnih puk: Franc Jazbec, Anton Mautser, Franc Glas, Alegro Anton, Josip Turk, Ivan Divjak, Anton Vertičič, Rudolf Grm, Ivan Grom, Franc Starič, Jožef Marinič, Jožef Zupančič, Franc Kerin, Alojzij Dime, Martin Arh, Vinko Sotlar, Alojzij Pirc, Ivan Prevejšek, Jožef Kučič, Lokajner Ivan.

Slovenski fantje pri 8. četi, 14. peš. puk, Knjaževac: Josip Kos, Anton Stražisar, Leopold Campa, Janez Čop, Josip Pavlič, Janez Ambrozič, Anton Bažtel, Ivan Mikec, Franc Staniša, Valentin Marolt, Ivan Rozman, Jakob Ahacič, Franc Korbar, Pavel Rauh, Josip Špehar, Valentin Sesten, Anton Skantelj, Josip Intihar, Franc Golobič.

Slovenski fantje 9. čete, 21. peš. puka Čehoslovaške v Mauravi-Hanovi, Makedonija, Kaplari: Jože Nerat, Mirko Seršen, Jože Podbešek, Franjo Puhlin, Ciril Capušer, Anton Musič, Franc Klopčič, Anton Virant, Franc Zobeč, Jože Laurič, Ignac Klan, Franc Stile, Franc Gruber, Feliks Papež, Redovi: Joško Jazbinšek, Anton Oset, August Golob, Anton Uršič, Jože Jesenek, Miha Špitaler, Peter Veligovšek, Ivan Pirc, Anton Tomišek, August Es, Franc Mavrljak.

Slovenski fantje služeti pri 6. četi, 13. peš. puka na obali Jadrana u Melinama, Bolka Kotorska: Grosinav Novak, Zmagomir Soklič, Leopold Škoflar, Jože Završnik, Martin Vivoda, Rudolf Habjan, Joško Andolšek, Joško Jezernik, Anton Gros, Alojzij Planišek, Franc Golob, Franc Bohine, Nikola Slovnik, Franc Trojar, Anton Kastelec, Ivan Artač, Feliks Šivec, August Mrhap, Ivan Zupan, Alojzij Jurec, August Oblak, Jožef Treven, Anton Blažnik, Janez Lenarčič, Lovrenc Prešeren in Franc Jakič.

Slovenski fantje 31. art. puka v Oijeku: Ivan Močina, Martin Oblak, Jožef Hafner, Janez Stare, Fr. Komprež, Karel Lah.

Fantje iz Debra v Makedoniji: Alojzij Strojnik, Jože Perko, Janko Maren, Franc Zaletel, Alojzij Vidmar, Anton Fabjan, Janez Stumčelj, Albin Arkar, Janez Stravs, Miha Jarc, Albin Bobnar, Andrej Hrovat, Alojzij Ferkol, Jože Luzar, Adolf Bevec, Henrik Mosnar.

Slovenski fantje pri težki artileriji v Zagrebu: Franc Ambrož, Miha Kranjc in Alojzij Belcijan.

Slovenski fantje vojaki služeti pri Rem, Depo v Slov. Bistrici: Ivan Kozina, Vencelj Knific, Ivan Iglčar, Alojzij Lesar, Joško Lovšin, Franc Podmiljšak, Josip Ferbar, Alojzij Ferbar, Joško Plahutnik, Matevž Zagar, Franc Lukan, Josip Jaklič, Franc Sešek, Karel Drol, Rado Pristov, Bogomir Volčini, Joško Zima, Franc Mejač, Andrej Kunšič, Anton Divjak, Hubert Tomšič, Anton Burja, Egvart Sagmeister, Franc Ambrožič, Josip Lipovec, Pečar Anton, Janez Oman, Dolar Rudolf, Matej Švab, Jože Blažič, Miha Janežič, Ivan Zabret, Janez Meglič, Alojzij Gunde, Alojzij Zaplotnik, Alojzij Dobrovolec, Jakob Susman, Marko Čadonjč, Maks Terc, Mirko Maček, Josip Grobar, Franc Perko, Franc Hafner, Bogomil Pederčnik, Franc Prah, Franc Bevc.

Slovenski fantje 7. čete, 13. p. p. »Hajduk-Veljkov, Tivat, Dalmacija: Anton Sajna, Josip Slovenec, Gašpar Klobovs, Matevž Stanovnik, Anton Brule, Ivan Žitnik, Alojzij Komar, Franc Zarnik, Franc Majcen, Anton Zagar, Josip Boh, Franc Švegel, Ivan Markel, Matevž Golob, Josip Perčič, Ivan Krnc, Anton Kristan, Jakob Kovač, Miha Bratan, Janez Otrin, Mohor Pegan, August Šušteršič, Franc Cunder, Franc Jakič, Matevž Brenčič, Vincenc Trček, Matija Golec, Josip Doler

2

Slovenski vojaki-rekruti 21. p. p. v Skoplju:

Alojzij Račič, Janez Longo, Janez Arh, Martin Božič, Alojz Grimšič, Anton Soba, Franc Urbanc, Ivan Kopina, Alojz Godalr, Franc Levstik, Josip Grame, Franc Zorko, Janez Kodrič, Ivan Novak, Ivan Zupančič, Franc Grubar, Karel Radovan, Franc Zupan, Anton Zagore, Janez Pučman, Anton Zupančič, Josip Krošelj, Josip Kalin, Franc Lekše, Josip Horvat, Matija Ulašič, Jelovšek Franc, Alojzij Divjak, Franc Stare, Anton Bence, Franjo Romih, Rudolf Pavlija, Franc Kelhar, Franc Vrlek, Vincenc Cvedko, Vincenc Cvedkovič, Anton Bebel, Anton Veble, Rudolf Velkovrh, Vinko Umek, Vincenc Blažinc, Martin Držič, Josip Pintarič, Peter Slivšek, Josip Živič, Alojz Medved, Viktor Sotovšek, Karel Urleb, Vid Polane, Josip Rataje, Josip Kolman, Ivan Kozmus, Alojz Borišek, Ivan Klančičar.

Slovenski fantje iz Valjeva: Alojzij Kolenc, Franc Seliskar, Janez Redek, Vinko Dolenc in Janez Rus.

Bolnička četa Osijek II. (Slavonija): Anton Peček, Franc Prečelj, Alojz Vesel, Matija Merhar, Franc Sadar, Kocjan Domik, Franc Polak, Rudolf Plank.

Slovenski fantje v pešaškiškem puku Kraljeve garde iz Beograda: Slavko Mihelin, Lovro Kolnik, Ivan Košir, Ivan Vehovec, Franc Menart, Josip Rauh, Franc Troha, Karol Košir, Stanko Rus, Augustin Slabe, Jožef Tomažič, Ivan Smuc, Anton Ješelnik, Augustin Franc, Franc Prolesnik, Pavel Pernel, Franc Hren, Jožef Juvančič, Franc Stritih, Derganc Valentin, Alojz Alič, Lovrenc Bergant, Jožef Rant, Jožef Tušek, Franc Arh, Janez Smukovec, Josip Krašovec, Anton Jakše.

Slovenski fantje artilerijskega puka v Petrovaradinu: Franc Zidar, Milan Čeh, Alojz Klančar, August Mihovec, Jože Glavan, Ivan Škidelj, Martin Jordan, Franc Jekc, Franc Čonta, Alojz Kebelec, Franc Grgovec, Alojz Grm, Franc Tamožin, Alojz Jelen, Juri Hostnik, Jakob Pukel, Franc Planko, Ivan Juntec, Rudolf Čičko, Vide Arčnik, France Jamnik, Alojz Zupančič, Rudolf Škol, Ivan Prašnikar, Franc Mesojedec, Feliks Plesničar, Janez Kogovšek, Stanislav Stak, Jakob Beznik, Fran Sušnik, Andrej Klemenčič, Ivan Prusnik, Anton Omerza, Jože Bawdik, Ivan Pleše, Jože Butkovič, Leopold Mlakar, Karlo Pekošek, Miha Kolar.

Slovenski fantje 8. čete, II. bat., 19. peš. puka v Kragujevacu: Anton Pavlin, Anton Hosta, Julij Marguč, Fran Klopčič, Fran Oblak, Matija Majerle, Al. Čeh, Fr. Šifrer, Sebastijan Petrič, Peter Žitnik, Fr. Žerjav, Andrej Kranjc, Anton Pišler, Ivan Strnad, Ludvik Bačar, Miha Brajdič, Anton Subic, Andrej Malovrh, Matevž Mezeg, Fr. Rastresen, Ant. Južnič.

Slovenski fantje 2. čete, 19. peš. puka v Kragujevacu: Anton Zvab, Josip Dragovan, Josip Urh, Janez Segina, Rudolf Marolt, Ivan Štupica, Franc Mavrin, Janez Slobodnik, Josip Štrifof, Janez Koprive, Leopold Mac, Janez Golobič, Franc Koren.

Slovenski fantje pri 6. četi, II. bat., 19. p. p.: Franc Hočevar, Vinko Jeras, Lovro Strehovec, Fr. Urbanc, Augustin Udri, Franc Golra, Karel Blaz, Anton Zupančič, Franc Smuk, Franc Nagode, Karel Korenč, Stefan Korošec, Ivan Kircher, Anton Vidmar, Jože Izupančič, Franc Turk, Albert Mavrin, Edvard Kenig, Jurij Trškan, Alojzij Gorišek, Alojz Blažič, Anton Šega.

Slovenski fantje pri 10. artilerijskem puku v Nišu: Valentin Jeromen, Valentin Jekopič, Franc Erbežnik, Franc Kurent, Alojz Erjavec, Janez Demšar, Pavel Nahthal, Anton Gostinčar, Jakob Jeran, Leopold Podržaj, Rajko Ljube, Alojz Bizjak, Franc Homor, Jožef Gimpelj, Alojz Rakoše, Alojz Urbas, Viktor Vrbič, Anton Petrovič, Franc Štefančič, Janez Kogelj, Ignac Kokotec, Maks Smodej, Ivan Hočevar, Danijel Peček, Janez Grobelšek, Jakob Uličnik, Franc Lednik, Jožef Brdlik, Anton Mirt, Andrej Ješ, Anton Marincelj, Janez Kozole.

Slovenski pri mitraljezki četi 31. peš. puka v Pristini: Vinko Lapornik, Ivan Kolar, Ivan Oprčan, Alojz Lojen, Ivan Kotnik.

Gorenjski fantje 3. čete, I. bat., 20. peš. p. v Zaječaru: Ivan Ovsenik, Simon Bohine, Stanko Pišek, Andrej Lesjak, Janez Medja, Viktor Kržišnik, Gustav Klatzer, Mihael Kelbel, Janez Kelbel, Maks Soklič, Jakob Dežman, Valentin Čop, Vovk Ivan, Janez Sitar, Stanko Knafelej, Ignac Kleindinst, Fran Sitar, Martin Bah, Ivan Kmet.

Slovenski fantje 5. Divizionla Drinske artilj. brigade v Makedoniji: Anton Bončar, Matija Istenič, Gregor Meze, Franjo Mulc, Franc Perušek in Alojzij Kebe.

(Konec prihodnjih.)

Pašić drugič padel.

8. aprila. Vlada pritiska na kralja, da ji da naročilo, da razpusti narodno skupščino in razpiše volitve. Pri tem je predložila kralju celo vrsto spisov, ki dokazujejo, da je Radić v zvezi s sovražniki naše države. Pokazalo pa se je, da so vsi ti spisi — ponarejeni. Ko se je v Belgradu to zvedelo, se je vse zgražalo nad to balkansko hudobijo Pašić-Pribičevićeve vlade. — Dr. Korošec se je mudil poldrugo uro pri kralju, kateremu je razložil odločno in neomajno stališče Slovencev in Hrvatov.

9. aprila. Pašić z najhujšim in najnesramnejšim pritiskom zahteva od kralja, da se sme skupščina odgoditi do 20. oktobra ali pa razpisati nove volitve, ki naj bi se vršile na Vidov dan v znamenju centralizma, ki ga je prinesla vidovdanska ustava. Kralj se ne uda, zakaj razgovor z dr. Korošcem je nanj napravil tak ogromen vtis, da se hoče do zadnjega ustavljati Pašićevemu pritisku. — Pašić je poslal k dr. Korošcu Ljubo Jovanovića, ker sam si ga ne upa več klicati, odkar mu dr. Korošec na njegovo zadnje vabilo pred mesecem dni ni dal odgovora ni dal. Ljuba Jovanović je prosil dr. Korošca, da naj vstopi v vlado, zato pa da bodo pognali Pribičevićance iz vlade. Dr. Korošec je vladnemu agentu uljudno pokazal vrata.

10. aprila. Ves Belgrad govori o zborovanju celokupne opozicije. Zborovanju so predsedovali Lj. Davidović, dr. Korošec in dr. Spaho. Govorili so Voja Lazić v imenu zemljoradnikov, Sušnik v imenu Slovencev, Hadži-Kadić v imenu muslimanov, Pečić v imenu demokratov — vsi skupaj so predstavljali 160 poslancev (brez Radićevcev). V soglasno sprejetih resolucijah protestirajo proti zavlačevanju potrditve hrvatskih poslancev, proti odlaganju sklicanja narodne skupščine ter ugotavljajo, da je to kršitev ustave in prehod v revolucijo. Te resolucije so se sporočile kralju. — Pašić se vedno pritiska na kralja. V radikalni stranki silno zabavljajo čez kralja in govorijo reči, za katere bi po postavi morali priti pred sodišče.

11. aprila. Vlada je odgodila narodno skupščino do 3. maja. Pravi, da radi velikonočnih praznikov. — Ljuba Jovanović je prekladal svoj odstop kot predsednik narodne skupščine.

12. aprila. Kralj je pozval Pašića k sobi ter mu izrekel nezaupnico radi verolomnosti. Radi te krepke brec, ki jo je dal kralj gospodov radikalom ter slovenskim in hrvatskim iskariotom, je Pašić odstopil. V radikalnih krogih vlada velika poparjenost in ministre je silno sram, da so bili takorekoč zgrda odstranjeni, ker zlepa niso hoteli iti. Da je bil kralj kljub Pašićevemu pritisku tako odločen, vsi pripisujejo avdienci dr. Korošca, ki je kralju natančno in odločno pojasnil stališče opozicije in velike posledice, če se še naprej trpi v vladi taka korupcija.

Križa se bo vlekla kakšnih 14 dni.

—:—

NOVICAR

Blagoslovljene velikonočne praznike
želita vsem naročnikom in čitateljem Do-
moljuba ter vsemu slovenskemu ljudstvu,
zlasti pa našim vrlim fantom-vojakom

Uredništvo in upravništvo
DOMOLJUBA.

d **Kraljevi obiski.** Kralj Aleksander
bo meseca avgusta obiskal Rim, italijan-
ski kralj pa bo septembra obisk vrnil,
če se ne bo premislil, zakaj preveč gorke-
ga sprejema naj ne pričakuje.

d **Nov koledar** se baje namerava
uvesti. Po tem koledarju bi bilo 13 me-
secev, vsak mesec bi štel 28 dni in bi se
začel z nedeljo, nehal pa s soboto. Novo
letu bi se ne štel v mesec. V prestopnem
letu bi tudi drugi dan po novem letu
padel izven meseca. Če se bo pa ta ko-
ledar v resnici uvedel, je pa zelo veliko
vprašanje.

d **Pred 10 leti in danes.** Pred 10 leti
je bilo v Evropi 20 kraljev in 3 predsed-
niki republike, danes je pa 13 kraljev in
16 predsednikov republike.

d **Koliko je Slovencev?** Začetkom
leta 1921 je bilo Slovencev v Jugoslaviji
1.024.751, Italiji 400.000, Madžarski 6.087,
Avstriji 85.000, Združenih državah ame-
riških 208.552, Nemčiji 40.000, drugod po
svetu 5000, skupaj okroglo 1.770.000. Ker
znaša prirodni prirastek slovenskega na-
roda letno, nizko računano, najmanj en
odstotek, in ker se ni bati več tako us-
depolnega raznarodovanja kot v stari
Avstriji, trdimo lahko brez pretiravanja
da je danes 1.800.000 Slovencev na sve-
tu. Na ozemlju Jugoslavije, Italije,
Avstrije in Madžarske je strnjeno nase-
ljenih čez poldrugi milijon Slovencev;
ostali so po »kolonijah«. Ako ne bo
kakšna posebna nesreča ovirala našega
narodnega življenja, bo število skupaj
stanujočih Slovencev čez 25 let, to je
leta 1950, doseglo 2 milijona in marsikdo
izmed nas živečih bo doživel tudi naš
tretji milijon, če se ne bo pri nas razši-
rila znana francoska bolezen, ki ja je
zaneslo k nam svobodomisilstvo.

d **Načrt stadiona,** katerega s svojimi
prispevki gradi slovensko ljudstvo, je se-
stavil odlični arhitekt. Telovadni prostor
je jajčaste oblike in meri v dolžini 147 m,
v širini 113 m. Krog in krog arene (telov.
prostora) je dirkališče, nato pa stojišča in
tribune z 10 vrstami sedežev. Prostora bo
za 50.000 oseb.

d **Iz Boke Kotorske** nam pišejo fantje:
vojaki:
Spet zeleni se log, livada,
oživel v petju zopet je domači grič,
v človeško srce pa se vrača nada,
kot vrača z juga se spomladi ptič.
Velika noč...
Da, v srce nam se mlado vrača nada,
a je kot morska pena, ki jo pokoplje val.

Tud' v našo dušo up in gorka želja pada,
da z znanci, brati vid'mo se tedaj —
pa žal...

Zato naj vsaj spomin na nas ne spava,
naj spremlja nas, ki daleč smo od dragih
proč,
naj v mirni dom slovenski vsak voščilo
naše plava:

Vsem srečno voščimo VELIKO NOČ.

d **Najlepši pirihi** bodo letos težki os-
novni kamni po 1000 Din, ki jih potrebuje
Stadion, da se zgradi. Kdor ne more pla-
čati vse svote naenkrat, naj jo vplačuje po
obrokih po 200 ali po 100 Din. Pošilja se
na Orlovsko podzvezo, Ljubljana, Ljudski
dom.

d **Najdeno pokopališče.** Na Žitnem hri-
bu pri vasi Jesce, župnija Primskovo pri
Litiji, so na posestvu Martina Kepa pri ri-
golanju za nov vinograd zadeli na vojaško
pokopališče. Izkopali so že okoli 30 okost-
nic in nekaj vojaškega orožja. Najbrže je
to pokopališče od časa Francozov na Kranj-
skem. Stari Pečnik bi gotovo vedel za ime-
na tam pokopanih! Starinoslovci, kje ste?

d **Tri nove bronaste zvonove** so do-
bili na tiho nedeljo v župnijo Studence
pri Krškem in sicer enega za župno
cerkev, druga dva za podružnico v Ro-
viščah. Blagoslovil jih je g. kanonik dr.
Ferd. Čekal.

d **Ogled za hidroelektrično centralo** na
Savi se bo vršil na licu mesta 13., 14., 15.,
16., 17., 19. in 20. maja. In sicer 13. maja:
od krškega mostu po Savi navzgor. 14. ma-
ja: od projektiranega jezua po Savi navzdol
do Zadovinka. 15. maja: od Zadovinka do
Breg. 16. maja: od Breg do Mrtvic. 17. ma-
ja: od Mrtvic do Viher. 19. maja: od Viher
do Skopje. 20. maja: od Skopje do izliva ka-
nala v Krko. Kdor je prizadet, naj pride
blizu.

d **Nova iznajdba.** Pogosti žalostni slu-
čaji pri streljanju s topiči ob cerkvenih
prošenjih in slavnostnih prireditvah so
dali povod tovarni pirotehniških proizvo-
dov »Pyrota« v Celju, da je izumila aparat,
ki popolnoma nadomestuje topič in je brez
vsake nevarnosti. Pri streljanju s topičem
se mnogokrat pripeti, da se smodnik vna-
me, ali celo, da se topič na drobne kosce
razleti in navzoče telesno poškoduje, ali
celo smrtnonevarno rani, kar je pa pri no-
vem aparatu popolnoma izključeno. Strelja
se z nalašč za to pripravljeno snovjo, v ob-
liki srebrnega petkronskega denarja, ki je
tud brez vsake nevarnosti za človeško živ-
ljenje. Manipulacija je tako enostavna, da
je mogoče oddati vsakih pet minut en strel.

d **O velikih poplavah** poročajo iz Bana-
ta in Makedonije. Radi zadnjih deževnih
nalivov so poplavile banatske reke nekaj
tisoč oralov obdelane ter obsejane zemlje.
V Makedoniji je močno narastla Drina in
Ohridsko jezero. Ohridsko jezero se je za-
lilo na dolžino 2 km.

d **Brezje.** Dne 10. aprila smo tu po-
kopali zlatomašnika, frančiškana, duhov-
nega svetnika o. Kalista Medič. Na sv,

Jurija dan bi bil obhajal osemdesetlet-
nico, pa je prišlo prehlajenje, in je moral
14 dni poprej v grob — na samostansko
pokopališče k prijateljsima o. Jožefu Bi-
zavičar, prvemu superiorju breškemu in
Janezu Berlicu, bivšemu župniku mo-
šenjskemu. Pokopal ga je g. kanonik
Opeka. Spremljali so ga o. provincijal,
dva gg. dekana, dva oo. kapucina, oo. in
ff. sobratje, 10 sosednjih duhovnikov in
župnik iz pokojnikove rojstne župnije
Črnuče. Pevski zbor se je poslovil od
ljubljenega rajnika s tremi lepimi ža-
lostinkami. Namesto šopka za 80 letnico
mu je nebo poslalo 11. aprila belo pre-
grinjalo na grob.

d **Umril je 6. aprila v Gradcu kaplan** v
p. g. Anton Škufca, star 80 let.

d **Največji evropski bogataš,** Hugo
Stinnes iz Nemčije je te dni umrl star 54
let.

d **Kristusu kralju sveta.** Brazilski par-
lament je sklenil prispevati k napravi ve-
likanskega Kristusovega kipa na visokem
hribu Coreovado blizu glavnega mesta Rio
de Janeiro 200 coutos (2 milijona dinar-
jev); ostanek potrebne vsote pa se je na-
bral po javni zbirki. Tudi na meji med
Čile in Argentino na najvišjem vrhu And
že stoji tak kip in v sredini Meksike so ga
na najvišjem vrhu postavili lansko leto
meksikanski katoličani.

d **Napredek kat. cerkve v letu 1923.**
Po vesteh uradnega papeževnega lista je
bilo leta 1923. nanovo ustanovljenih v raz-
nih delih sveta: 7 apostolskih vikariatov,
14 škofij in 3 nadškofije. Zdaj presega šte-
vilo katoličanov 300 milijonov.

d **Darilo.** Mesto venca na grob pokoj-
nega č. g. župnika Česarka je daroval ob-
činski odbor na Logu 500 Din dvema občin-
skima ubogima.

d **Smrtna nesreča pri sekanju dreves.**
V Metnaju pri Stični je požagal in podse-
kal posestnik M. Kastelic, po domače Hri-
bar, veliko drevo. Ko je drevo že padalo,
je Kastelic sicer hitro odskočil od debla,
toda pograbile so ga pri padcu debele in
težke veje in so ga podrle na tla. Smrtno
poškodovanega moža so prepeljali takoj
domov. Poklicali so takoj zdravnika dr.
Jenka iz St. Vida, toda bilo je že prepozno.
Mož si je zlomil hrbtenico in več reber in
je kmalu nato umrl. Bil je 38 let star, dober
in priljubljen posestnik in zapušča ženo in
dva mladoletna otroka.

d **Ustrelil se je v Cerknici ruski begu-
nec** finančni pripravnik, 30 letni Sergej
Martinov. Vzrok je bilo domotožje po Ru-
siji.

d **V vrel lug** je padel 26 letni delavec
Anton Habjan v kemični tovarni v Mostah.
Dasi so ga takoj potegnili iz kadi, je vendar
radi zadobljenih opeklin kmalu umrl.

d **Čarugini zgledi.** Že zadnjič smo po-
ročali, da je postala baš Vojvodina nekako
zatočišče najdrznejših razbojnikov in sre-
dišče najkrutejših zločinov. Vojvodinski to-
lovaji so iz navdušenja za Čarugina razboj-
ništva postali tako drzni, da se lotijo svojih
žrtev kar pri belem dnevu in v sredini ve-
likih mest. Javna negotovost v Novem Sa-
du je tako velika, da hodijo potniki v opol-
danskih urah po ulicah z napetimi revol-
verji v desnem žepu. Pred par dnevi je po-

grabil v Novem Sadu tolovaj sredi dneva na najbolj obljubljeni ulici elegantno oblečeno damo, jo stisnil za vrat, da ni mogla takoj krikniti, z drugo roko pa ji je iztrgal z denarnico precej založeno ročno torbico in kot blisk neznan kam izginil.

MED BRATI IN SESTRAMI.

Dr. Besednjak in dr. Wilfan izvoljena. Vseh osem strank, ki so kandidirale v Julijski krajini, je dobilo 105.355 glasov. Količnik je tedaj znašal 13.169. Slovani so dobili 29.638 glasov, zato dva mandata; ostanek 2740. Fašisti so v zadnjih dneh pred volitvami in na dan volitev vse poizkusili, da uduše voljo slovenskega ljudstva v Italiji. Na Goriškem, v tržaški okolici in v Istri so se posluževali najgrših sredstev, da so preprečili našim ljudem udeležbo pri volitvah. Z žilovkami in z orožjem so pretepali naše ljudi, pretepavali so stare može, ki so hoteli iti na volišče, očete so iztrgali iz rok žena in otročičev in jih odpeljali neznan kam. Kakor volkovi so zbesneli fašisti, samo da bi se ne slišal slovanski krik, da bi se utajila volja naših bratov. Toda častno so naši primorski bratje prestali to težko borbo. S približno 30 tisoč glasovi so slovesno pred vsem svetom izpričali, da nočejo zatajiti sebe. Izvoljena poslanca dr. Besednjak in dr. Wilfan pojdeteta v rimsko zbornico, da čuvata pravice svojih zatiranih rojakov.

Lep uspeh koroskih Slovencev. V nedeljo, 6. t. m. so se vršile na Koroskem občinske volitve, pri katerih so se Slovenci zelo častno držali. Na splošno so Slovenci pri teh volitvah napredovali. Nemški listi sami priznavajo, da je bila volivna borba najbolj vroča v slovenskih krajih. Ponekod so se Slovenci vezali s social. demokrati. Social. demokrati so napredovali v Beljaku, na deželi pa so znatno izgubili. V Beli sta bili samo slovenska in socialistična lista ter so dobili Slovenci 487 glasov, socialisti pa 279 glasov. V Libučah so dobili Slovenci 211 glasov, v Grebinju 249 glasov (6 mandatov), v Ledenicah 194 glasov (7 mandatov), v St. Jakobu v Rožu 8 mandatov, v Zitari vasi 5 mandatov, v Galiciji 5 mandatov, v Šmarjeti v Rožu 215 glasov, v Bistrici v Rožu 166 glasov, v Borovljah 193 glasov, v Libeličah 3 mandate, v Rožku Slovenci in soc. demokrati 5 mandatov, v Velikovecu 1 mandat, v Pliberku 67 glasov (2 mandata), v Ribnici 76 glasov (2 mandata), v Svetni vasi 177 glasov (6 mandatov), v Straži vasi na Zili 139 glasov, v Sv. Tomažu pri Celovtu 2 mandata i. t. d.

VOJASKE ZADEVE.

Oprostitev letnikov 1899 in 1900. Poročali smo že, da je na zahtevo našega poslanca dr. Kulovca minister za vojno in mornarico odredil, da se letnik 1899 odpusti iz vojaške službe. K temu se nam z merodajne strani sporoča, da je minister zahtevi naših poslancev ugodil še v toliko, da je oprostil tudi mladeniče rojene 1900. Vendar bodo odpuščeni oziroma oproščeni le tisti mladeniči letnikov 1899 in 1900, ki so služili že v bivši Avstriji. To pa morajo ti dokazati z

uradnimi listinami. Prizadeti teh dveh letnikov, ki še ne služijo naj napravijo pismeno prošnjo, da se jim izda vojaška odpustnica (vojniška isprava). Prošnjo je vložiti potem županstvu pri komandi vojnega okrožja. Tej prošnji se mora priložiti »uradno uverjenje« o službeni dobi v bivši Avstriji, ki ga napravi županstvo, ali pa kakšno drugo listino, iz katere je razvidno, da je prosilec res že služil. Mladeniči, ki pa služijo, naj pa pri raportu oddajo omenjene listine in zaprosijo, da se jim izda vojaška odpustnica. Kakor je minister obljubil, bodo oproščeni tudi mladeniči rojeni 1901 in 1902, ki so 1 leto služili; vendar tozadevne naredbe še ni izdal. Pripominjamo, da je treba od sedaj naprej vse prošnje in priloge naslovljene na vojaško oblast kolekovati, kar pojasnimo v naslednjem.

Kolekovanje vojaških prošenj. Dočim so bile do sedaj vojaške vloge oproščene kolekovine, so po novem taksnem zakonu podvržene sledečim taksam: Vse prošnje in pritožbe zoper odreditev roka se morajo kolekovati s kolekom za 5 Din; za odgovor pa se mora priložiti še kolek za 20 Din. Potrdilo županstva, uradno uverjenje, potrdilo davčnega urada o davkih, zdravniško spričevalo ter druga potrdila, ki se prilagajo prošnjam, je tudi kolekovati s kolekom za 20 Din. Rodbinsko poročilo župnega urada je kolekovati, ako so vpisane tri osebe, za vsako osebo po 10 Din; če je pa vpisanih več kakor tri osebe, se plača za vsako nadaljno osebo po 5 Din. Vlog, ki ne bodo zadostno kolekovane, vojaška oblast je bo reševala. Strankam, ki bi glede kolekovanj ne bile na jasnem, priporočamo, da se v vsakem slučaju obrnejo na županstvo, ki bo pojasnilo, kako je treba vlogo kolekovati. Prošnje, ki jih vlagajo vojaki, ki služijo pri kadru, so pa oproščene kolekovine. Tudi siromašne osebe, ki imajo ubožno spričevalo, ne plačajo nobene takse. O tem, koga smatra zakon za siromasnega, pa prihodnjč.

Odgovor mornarjem v Tivatu. Razume se, da veljajo naredbe in zakon o vojaških olajšavah oziroma oprostivah tudi za mornarje. Ostalo pa je pojasnjeno v prvi današnji notici.

Vprašanje: Moj sin rojen 1902 je odšel v vojno službovanje 19. februarja 1923. Dobil je skrajšan rok — 12 mesecev in bi moral biti odpuščen že 19. februarja 1924. Kljub temu pa ga še sedaj drže pri vojaki. Vrhutega je moral oditi letos v vojno službovanje tudi moj drugi sin iz letnika 1903. Kam naj se obrnem, da dobim enega ali drugega sina domov, ker ga sedaj nujno potrebujem za kmetško delo. F. L. iz B.

Odgovor: Poročali smo že, da dovoljuje vojaški zakon, da se smejo vojaki po odsluženju kadrovskega roka pridržati še 4 tedne na orožni vaji. Letos se je pri nekaterih polkih to res zgodilo, ker so strašili z nemiri na bolgarski meji. Ker pa po štirih tednih po izjavah vojaških krogov nevarnost za državo (bolje za Pašiča) še ni minila, se fantje še nadalje drže v vojaški suknji. Kakor se v naši državi vsak dan kršijo zakoni, tako je tudi z vojaškim. Na odločno zahte-

vo naših poslancev, da se fantje, ki so odslužili, puste domov, je minister obljubil, da jih bo takoj odpustil, ko mine nevarnost. Upamo, da bo držal besedo ter vsak dan pričakujemo fantov, ki jih proti predpisom vojaškega zakona še drže v vojaški službi, čeprav v resnici ni prav nobene nevarnosti za državo.

Kar se tiče drugega sina, ki je bil vpoklican letos, bi bili morali prošiti vojno okrožno poveljstvo tisti dan, ko je omenjeni nastopil vojaško službo, da se pusti toliko časa doma, da se vrne prvi sin. Sedaj se pač ne spleča vlagati prošnje in si napravljati stroškov, ker upamo, da se prvi sin vsak čas vrne.

Na še ostala vprašanja odgovorimo prihodnjč.

Pozor! Preselitev!

Popolnoma varno naložite svoj denar pri

»Vzajemni posojilnici«

v Ljubljani — r. z. z. o. z.

ki se je PRESELILA iz hiše Uršuhnskega samostana na Kongresnem trgu poleg nunske cerkve v lastno novo palačo na MIKLOŠICEVI cesti poleg hotela »UNION«. — Hranilne vloge se obrestujejo

po 6 %

brez odbitka rentnega in invalidskega davka. — Vloge v tekočem računu se obrestujejo

po 5 1/2 %, vez. tudi po 6 1/2 %

Varnost za hranilne vloge je zelo dobra, ker sečuje Vzajemna posojilnica večino delnic stavbine delniške družbe hotela »Union« v Ljubljani. — Vrhutega je njena last nova lepa palača ob Miklošičevi cesti, več mestnih hiš, stavbišč in zemljišč v tu- in inozemstvu. — Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah. 5881

Tablice za tombolo

v blokih po 50 komadov, cela serija 5000 tablic, priporoča tiskarna J. KRAJEC nasl., Novo mesto.

Sprejme se KREPAK KMEČKI FANT

ki ima veselje do kmetije in konj. — SKERJANEC, mlin, p. Radomlje. 2054

HIŠO (tudi polzidano), z malim VRATOM, v vasi s podružno cerkvijo, KUPI ali pa VZAME V NAJEM starejši duhovnik. — Naslov pri upravi »Domoljuba« pod številko 2134.

VESELJE IN ZADOVOLJSTVO

sije z obraza vsake gospodinjice, ko vidi snežno-belo perilo. Z lahkoto in malo denarja doseže to, ako kupuje vedno le

MILO „GAZELA“
katerega dobi v vsaki trgovini!

PO SVETU

Izid volitev v Italiji. Volitve, katere so se vršile na tiho nedeljo v Italiji, so prinesle, kakor je bilo že vnaprej pričakovati, Musolinijevim fašistom ogromno večino. Z nasiljem, kakršnega so zmožni samo fašisti, so isti vodili volitve. Mussolini je v zadnjih dneh pred volilno nedeljo zapodil iz države vse dopisnike in poročevalce inozemskih listov, tiste pa, ki so bili na potu (več angleških), pa je ustavil in poslal domov. Razumljivo je, da je v tako očiščeni hiši fašizem počenjal kar je hotel. Zlasti v južni Italiji in v slovanskih ter nemških krajih so se vršili na dan volitev krvavi poboji, streljanje, požigi, pretepi itd. Da se je v takšnih razmerah udeležilo volitev samo 63 odstotkov volivnih upravičencev in ne več, je razumljivo. Nova zbornica ob šte. 133 poslancev. Od 7.628.859 oddanih glasov so prejeli fašisti 4.693.690 glasov in jim pripade zato okrog 360 poslancev. Ljudska stranka, ki je imela prej 135 poslancev, je najmočnejša opozicijska stranka. V volivni bitki je zadnjo oddalo 619.738 volivcev svoj glas; imela bo torej okrog 40 poslancev. Fašizem se danes raduje svoje s krvjo in nasilji pridobljene zmage; zgodovina nam izpričuje, da so takšne zmage zelo kratkotrajne.

Nemčija. Nemški državni zbor, ki je bil izvoljen 4. maja 1920., je razpuščen in nove volitve so razpisane za 4. maja t. l. Razpuščen parlament je prvi nemški republikanski parlament, ki je dal državi 5 kanclerjev, od tega 3 centrumaše (Fehrenbacha, Wirtha in Marksa) in 2 ljudovca (Cuna in Stresemana). Nemški parlament v svoji sedanjosti strankarski razdelitvi ni bil več kos novim nalogam nemške zunanje in notranje politike. Vlado so tvorile v različnih zvezah stranke sredine (centrum, soc. demokrati in nem. ljudska stranka), ki so imele proti sebi desnico (nem. nacionaliste in monarhiste) in levo (komuniste). V sedanjosti volivni borbi se borita dve temeljni ideji: ena hoče, da naj postane Nemčija socialno napredna in nacionalno umerjena država, ki bo v svoji notranjosti izvedla socialne reforme v korist delovnega ljudstva, na zunan pa izpolnjevala svoje mednarodne dolžnosti; druga pa hoče, da se v Nemčiji obnovi imperialistični režim z vsemi znaki skrajnega nacionalizma, katerega moč bi temeljila na velekapitalu in veleposestništvu. Izid volivne borbe ni brez pomena niti za svetovni mir niti za socialno uredbo človeštva.

POLITIČNI ZAPISKI

• p Somišljeniki bodite pozorni! »Združenje slovenskih avtonomistov« razpošilja zaupno okrožnico, v kateri vabi k ustanovitvi nove stranke, ki bi se imenovala republikanska. Pošiljajo tudi nekaterim našim zaupnikom. Vedite, da je v naši stranki vsakdo lahko republikanec, če misli, da bo ta način državne uredbe boljši. Program naše stranke tega nikomur ne zabranjuje. Ustanavljati sedaj novo stranko, se pa pravi rušiti naše avtonomistične vrste. Mi gremo nasproti novim težkim bojem za našo svobodo v tej državi. Kdor dela za razcepiljenje naših avtonomističnih vrst, samo pomaga nasprotnikom. Kder ne zbira, razdira. Poznate zgodbo o volku v ovčji obleki? Naši somišljeniki naj v teh težkih časih, ko je tako potreba držati skupaj, vsakemu agitatorju nasprotnih strank, naj nosi še tako lepo ime povedo odločno: Kdor ni z nami, je proti nam.

p Iz vseh lukenj lezejo na dan. Vse diši po volitvah. Zato so iz vseh lukenj prilezli na dan razni ljudje, ki so se ves čas od zadnjih volitev držali v ozadju in niti enkrat zakašljali niso ljudem v korist. Sedaj ob volitvah pa se ponuja prilika, da se pristonijo h koritu. Zato so naenkrat postali najagilnejši »javni delavci«, ustanavljajo svoje stranke, se imenujejo edine rešilce domovine in zabavljajo čez vse, kar bi jim bilo na potu v njihovem pohodu k jaslim. V tem se odlikujejo zlasti razni socialistični in komunistični voditelji, od katerih vsak snuje svojo stranko ter jo ponuja kmetom in delavcem kot edinozveličavno. S to socialistično posebnostjo se bomo še posebej pečali. Danes naj zadostuje tole: Socialisti so se raztepli in razbili na toliko strank, kolikor takozvanih voditeljev je. Ker bi vsak teh voditeljev prišel do poslanstva, kjer misli, da bo dobro plačan in da mu ne bo treba nič delati — saj tudi ne bo mogel, ker socialistov niti pešiča ni v narodni skupščini — hoče vsak priti do tega mesta. Zato rinejo naprej, sporazumeti se ne morejo. Radi tega ustanavlja vsak svojo stranko in dela navdušene oklice po časopisih: delavci in kmetje skupaj (da napolnite žep naslednikov obeh Kristanov). Oba socialistična voditelja Kristana sta se že prerila do mastnih korit in sedaj silijo drugi za njima. Kmetje in delavci — pametni bodite.

Sami se izdaje! V svojem listu »Reč« piše Pribičević članek, v katerem utemeljuje, zakaj je zapustil svoje lastne tovaršice in uskočil k radikalom. Tam pravi takole: »Res je, da smo se odločno borili proti samoradikalni vladi, toda cilj te borbe je bil, da se zopet vzpostavi radikalno-demokratska koalicija. To je razvidno iz vseh mojih govorov.« Torej samo, da pride v vlado, to je bil njegov cilj, ki ga sedaj jasno pove. Mi smo o demokratih vedno trdili, da jim je samo (Dalje glej v naslednjem stolpcu spodaj!)

NAZNAMILA

n Tabor na Slinovcih pri Kostanjevici. Kakor sedaj že več let zaporedoma, se bo tudi letos vršil na Jurjevsko nedeljo 27. t. m. na Slinovcih kmečki tabor. Ob 9. je sv. maša s pridigo, nato pa pred cerkvijo zborovanje, na katerem nastopijo poleg gg. poslancev tudi domači govorniki. — V slučaju neugodnega vremena se tabor vrši v Kostanjevici v dvorani. — Vabimo vse!

n Na Šmarno goro! Dne 4. maja t. l. na prvo majevo nedeljo — v slučaju slabega vremena pa 11. maja — priredi orlovska srenja v Št. Vidu nad Ljubljano izlet na prijazno Šmarno goro. Ob pol 8. skupni odhod s kolodvora v Št. Vidu z godbo z Jesenic. Ob 9. uri je služba božja na Šmarni gori. Po sv. maši tabor. Popoldne ob pol 4. javna telovadba v Tacnu pri Koširju. Po telovadbi prosta zabava, srečolov, šaljiva pošta itd. Pri celi prireditvi igra znana godba z Jesenic. — Za krepčilo je poskrbljeno. Kdor si hoče zagotoviti kosilo, — cena 13 Din — naj to naprej sporoči na orlovske srenje Št. Vid nad Ljubljano. Prijatelji olovstva in lepega izleta pridružite se!

n Kamniško prosvetno okrožje ima svoj pomladanski občni zbor na sv. Jurija dan ob dveh popoldan v Kamniškem domu zgoraj. Vabljeni so vsa naša društva v dekaniji. Dnevni red: Poročilo odbora o stanju naših organizacij in delu, poročila društvenih zastopnikov, poročilo okrožnih preglednikov, poročilo zveznega tajnika, referat »Boj pijančevanju in pijanskim gnezdom«, razdelitev okrožja v kamniški in domžalski okraj, predlogi in nasveti, slučajnosti. V smislu določb poslovnika je vsako društvo dolžno poslati vsaj dva zastopnika. Dobrodošli in vabljeni so pa vsi prijatelji katoliškega prosvetnega dela.

n Na Planinski Gori, ki spada začasno pod župnijo v Studnem pri Postojni, se vršita dva nova shoda: mesto velikonečni in binkoštni terek bosta shoda velikonečni in binkoštni pondeljek. Služba božja bo obakrat ob 10. Druga običajna shoda na Veliki Šmarci in nedeljo po Malem Šmaru ostaneta. Pridite romarji, bližnji in daljni!

n Kokarje. Na belo nedeljo t. j. 27. t. m. se bodo ob 10. uri slovesno blagoslovili trije novi bronasti zvonovi za romarsko cerkev M. B. na Kokarjah v župniji Rečica ob Savinji v teži 30 met. stotov. Romarji imajo priliko opraviti sv. spoved že predvečer in zjutraj, ker bo tudi ob 6. uri na Kokarjah sv. opravilo.

n Sv. Gregor. Dosedanji predstavi Kristusovega trpljenja sta se vršili z najboljšim uspehom. Predstavljajoče osebe in neštevilno gledajoče občinstvo

do vladnih jasl, sedaj se sami izdajajo po svojem voditelju. Sedaj pa je tudi očitno zakaj so se tako divje borili proti Markovem protokolu. Samo zato, ker jih je odrinil od korita.

Vsak gospodar naj si kupi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani

»KUBIČNO RAČUNICO«.

Pregledna in praktična strokovna knjiga za posestnike in lesne trgovce. Sestavljen Janko Dolžan. Cena vezani knjigi 20 Din — in

»HITRI RAČUNAR«

v kronski in dinarski veljavi. — Vezano 30 Din.

se je resno poglobilo v pretresljivo zgodbo predstav. Pritajeni vzdih in solzne oči so pričale o resnobni in dostojni vprizoritivi, kateri je mnogo pripomogla ganljiva godba in veličastna nova oprema odra in pestrost judovskih oblačil. Na splošno željo občinstva se bodo predstave vršile še velikonočni pondeljek in belo nedeljo. Začetek vselej ob pol treh popoldan.

n Vel. Lašče. Na Velikonočni ponedeljek po litanijah gostuje pri nas Prosveta iz Viča z igro: »Živa pokopana«.

n Romarjem k Sv. Heleni na Koroškem. Sporočam, da se je oglasilo dosedaj toliko romarjev, da se bo romanje vršilo. Čas za prigrasitev je pa do konca aprila. Mora se pa vsak, ki misli iti, oglasiti pri meni, da morem preskrbeti skupni potni list. Kdor bi se ne oglašil prej, ne more iti. Vložena je prošnja za znižano ceno na železnici od Ljubljane do meje. Če bo ugodno rešena, bom sporočil. Spremljal nas bo tudi duhovnik. Ker me nekateri vprašujejo, koliko bo stalo, tega ne morem povedati. Hrano naj itak vsak romar vzame s seboj. Čim več romarjev bo, tem manjši stroški bodo. — Matevž Demšar, posestnik, Zapreval, p. Poljane nad Skofjo Loko.

n Naročnikom »Katoliških misijonov«. Izšla je 7. številka (april). Naznanjamo, da so nekatere dosedanje številke že posle in zato novi naročniki, ki naročajo list za celo leto, to je, od lanskega do letošnjega oktobra, dobijo samo tiste številke, ki jih imamo še v zalogi in kolikor jih od drugod morebiti vrnejo. Taka celoletna naročnina znaša 10 Din. Mogoče pa je naročiti list za prihodnjo polovico leta (april—oktober). Za to polovico leta znaša naročnina 6 Din. Da ne bodo morda naročniki mislili, kakor da bi bilo treba njim doplačati 6 Din! Položnice so pridejane predvsem za to, da taki novi naročniki lahko poravnajo naročnino ali pa za morebitne darove. Prosimo, da na položnici v sredi zgoraj označite ali je pošiljatev naročnina ali dar. — Uprava »Katoliških misijonov«.

n Invalidom in drugim vojnim žrtvam v vednost. Ker je celokupni odbor Udruženja vojnih invalidov, vdov in sirot, podružnica Ljubljana, podal ostavko, je po odredbi Izvršnega odbora v Ljubljani začasno do občnega zбора prevzel vse posle tov. Benedik Miroslav, kateremu bo pridelen sosvet treh članov. Poslovanje podružnice vsled tega ne bo trpelo in se člani kot doslej še vedno lahko oglašajo v društvenih prostorih radi informacij in drugih poslov. Uradne ure bodo od 14. aprila dalje ob pondeljkih, sredah in sobotah od 9—14, druge dneve razen nedelj pa od 9 do 12 in od 15—18. O občnem zboru podružnice bo članstvo pravočasno obveščeno.

n Kat. slov. izobraževalno društvo v Sori priredi na belo nedeljo ob 3 popoldne v Društvenem domu v Preski igri: »Pogodba«, burka v 2 dejanjih in spevoigro »Kovačev študent« in vabi k obilni udeležbi.

Vajenca starega 14 let, SPREJMEM TAKOJ s hrano in stanov. FRAN WISJAN, lakirar in sedlar, Kolodvorska ul. 25, Ljubljana.

6

SIROM · DOMOVINE

SOSTRO.

Dobro, da smo enkrat čuli javno ter vsekakor potrebno besedo o alkoholizmu tudi v našem društvu. Gospod Puhar, kot odposlanec »Društva za gojitev treznosti«, nam je v nedeljo 30. marca v dvojnem predavanju — zjutraj za odrasle, popoldne pa za šolsko mladež — jasno predočil z besedo in skioptičnimi slikami, kakšen zlodej je toli hvalisani, obražtani alkohol. Vsak poslušavec je lahko, če le ni preveč alkoholično razsvetljenih možganov, prišel do spoznanja, da čim manj se uživajo alkoholne pijače, tem boljše za posameznika, kakor za širšo človeško družbo v gmetnem, zdravstvenem in naravnem oziru. — Morda je komu ob teh predavanjih prišlo na mar, da je le preveč bedasto in škoda 10 tih mi-

ška ugrabila očeta, sedaj so pa na tak način izgubili še ljubo mamico. O žalostnem dogodku so poročali tudi liberalni listi, kajpada po svoje. Najbolj se je odlikovalo »Jutro«, to trobilo slovenskih Velesrbov, laži-demokratov in pa bankokratov. Ptica je ustvarjena za letanje, »Jutro« pa da laže, obrekuje, natolcuje in hudobno namiguje. Tako tudi, ko poroča o tem žalostnem umoru, zlobno namiguje na vojaške begunce, ki se v tukajšnji okolici baje skrivajo. Odkod naj bi bili ti vojaški begunci? Iz Srbije, Makedonije, Črne gore gotovo ne, ker imajo doma gotovo boljše skrivališča nego v okolici Limbarske gore. Toraj morajo po »Jutrovi« sodbi biti ti vojaški begunci, ki se tukaj skrivajo, slovenski fantje in sicer domačini iz okolice Limbarske gore. V tem

Jugoslovanski klub.

1. Stanovnik. 2. Bedjanič. 3. Dr. Kulovec. 4. Klekl. 5. Brodar. 6. Zebot. 7. Stercin. 8. Kremžar. 9. Skulj. 10. Nenanič. 11. Falež. 12. Bošnjak. 13. Raič. 14. Kugovnik. 15. Šiftar. 16. Pušenjak. 17. Venjenjak. 18. Dr. Hohnjec. 19. Sušnik. 20. Gostinčar. 21. Dr. Korošec. 22. Kranjc. 23. Vrečko. Sudarevič je smrtno bolan in zato odsoten.

lijonov, ki gredo za alkoholne pijače v dobrunjski občini. Kamor bi dejali teh deset milijonov, bi več koristili; toda tega ne! Električna bi stala menda okoli 6 milijonov, pa nema pare; in vendar bi za deset milijonov lahko imeli električno napeljavo, za štiri milijone, če bi hoteli, pa še alkohola za potrebo?

KRAŠNJA.

Vznožju Limbarske gore, četrť ure od Krašnje, se je nedavno izvršil strašen zločin. Žrtev do zdaj neznanega nečloveškega morilca je vdova Jera Sever, posestnica iz Savelj št. 24 pri Ljubljani, mati štirih nedoletnih otrok. Zlodejstvo je v okolici ljudi močno pretreslo; ljudstvo kar ne more pozabiti groznega dejanja. Zlasti vzbujajo sočutje nedolžni otročiči, ki jim je bila voj-

baš tiči vsa »Jutrovska« hudobija, ki hoče domače slovenske fante pred svetom očrtniti. Naj svet izve, da v tukajšnjih krajih ni nobenih vojaških beguncev in takih črnih elementov, kakor piše »Jutro«, glasilo brezverca dr. Zerjava.

ROVTE.

Na Belo nedeljo (27. aprila) se bodo v najobilnejšem številu udeležili občinskih volitev, da pokažemo, da se ne pustimo imeti za norca! Naša skrinjica bo druga.

STARI TRG PRI LOŽU.

Dne 23. marca t. l. je imela liberalna stranka pri nas javen shod. Za ta shod se je agitiralo cel teden po naši župniji ustmeno in pismeno ter končno še z javnim razglasom po občinskemu slugi pred cer-

kvijo. Ker sva jaz in moj tovariš Alojzij Strle iz Viševka bila slučajno navzoča na shodu ter naju z zanimanjem omenja poročevalca v »Jutru«, sva primorana povedati resnico o shodu. Liberalno »Jutro« se prav po farizejsko baha, kako je bil shod dobro obiskan, ko pravi da je bilo okrog 100 ljudi samih volilcev. Nekateri na shodu navzoči smo večkrat prešteli udeležence, a jih nismo nikdar našli nad 50, ker jih ni bilo. Govornik dr. Rape ni v celem govoru nič stvarnega povedal, bistvo njegovega govora je bilo samo zabavljanje čez klerikalce in »črno duhovsko stranko«. Mož se je povzdigoval, da je študiral na univerzi, ter skušal svojim poslušalcem dati vtis, kakor da govori učeni misijonar. Mož je z vso vne- in resnobo prepričeval poslušalce re: koč: duhovni so vsega krivi; poglejte, Kristusa so križali duhovni, tako preganjajo vsakega, ki ne drži z njihovo črno strako. Učeni gospod pa tega ne ve, da sta judovski duhoven in katoliški dva in ako tega ne razume, oziroma se ni na univerzi učil, da so Kristusa tožili judovski duhovni, je pač škoda hlač, ki jih je trgal po šolskih klopah. Dalje je zagovarjal liberalni centralizem ter dolžil vseh nezadovoljnosti v državi klerikalce. Govoril je tudi o sv. spovedi, češ da klerikalci kradejo, a nato gredo k spovedi, duhoven jim da odvezo, pa je poravnano. »Jutro« poročevalec zaključuje, da je bil shod zaključen ob splošnem navdušenju in trdnem prepričanju, da bo podrobno delo demokratske stranke obrodilo najlepše sadove. Mi pa zaključujemo s tem, da je liberalizmu v naši dolini že zdavnaj odklenkalo. — Jernej Poje, posestnik in obč. svet. — Alojz Strle, pos. in obč. svet.

ST. RUPERT NA DOLENJSKEM.

Zadnjič smo poročali o telovadni prireditvi naših Orlov. Morda je kdo mislil ob tistih vsticah: Vse lepo, da tako skrbe za gibčnost in moč telesa, toda, ali duše pri tem ne zanemarjajo? Z zadoščenjem lahko odgovarjamo na ta pomislek: Ne! Telovadni akademiji ob sv. Jožetu so sledile tridnevne duhovne vaje za fante. Začeli smo jih na praznik Mar. oznanjenja zjutraj in jih končali 28. marca, na dan sv. Ruperta, ko imamo pri nas celodnevno česčenje. Vodil je duhovne vaje lazarist preč. pater Tumpej. Pobuda za to plemenito duševno telovadbo je izšla iz Orla, povabljeni pa so bili vsi fantje cele fare. Ne moremo se sicer pobahati s tako obilno udeležbo fantov, kot po nekaterih drugih farah. Stvar je nova. Mnogi fantje so prišli k začetku, a vstrajali niso. Tudi je lepo vreme preveč klicalo na nujno delo v vinograd in marsikoga zadržalo. Prepričani pa smo, da se bodo drugič ob taki priliki naši fantje odzvali s polnim navdušenjem. Kajti vsi, ki so se duhovnih vaj udeležili od začetka do konca, radi priznavajo, kako se je v jedrnatih, v globino fantovske duše segajočih govorih mnogo težkih vprašanj razrešilo, mnogo dvomov razčistilo, kako so se srca razgrela v novem veselju za krščansko prepričanje in življenje. Fantje, glejmo, da bodo sadovi trajni!

JAKOVICA PRI PLANINI.

Naša vas žaluje. Izgubili smo vzornega moža Ivana Klemenc, posestnika v Jakovici št. 9. Kar misliti si ne smemo, da

ga ni več med nami tega dobrega moža. Umril je v nedeljo, 30. marca; lepa je bila njegova smrt: poljubil je križ in izdihnil. Prav je, da se ga spomni tudi »Domoljub«, saj je bil dolgo vrsto let njegov naročnik in delar v njegovem duhu. Bil je cerkevni ključar domače podružnice in kot tak vse storil, da je cerkev dobila minulo jesen nove zvonove. Pa on je bil prvi iz vasi, ki so mu zvonili novi zvonovi. Bil je dolgo let občinski odbornik, odbornik hranilnice v Planini, mož globoko veren in, umljivo, navdušen pristaš SLS, ki ga bo zelo pogrešala. Dobri Bog bodi dobremu možu plačnik!

RADOVLJICA.

Na belo nedeljo, dne 27. aprila in naslednjo, dne 4. maja uprizori naše prosvetno društvo v Ljudskem domu po dvakrat, ob pol 4. popoldne in ob 8 zvečer izredno lepo zgodovinsko igro »Quo vadis«, iz prvih časov krščanstva, ko je vladal v Rimu grozoviti cesar Neron in še živel apostol sv. Peter. Igra je dramtiziрана po znamenitem romanu največjega poljskega katoliškega pisatelja Sienkiewicza. Ime igre je povzeto iz ustnega izročila, ki nam pripoveduje, da je ob Neronovem preganjanju kristjanov hotel sv. Peter ubežati iz Rima, pa se mu je na begu prikazal Jezus s križem na rami. Peter ga vpraša: »Domine, quo vadis, Gospod, kam greš?« Jezus mu odvrne: »Grem v Rim, da bom zopet križanec. Ta odgovor osramoti Petra, ki hoče ubežati pred križem, dočim je njegov Gospod pripravljen že drugič iti v smrt, in vrnil se je v Rim, kjer je osrčeval in tolažil preganjane kristjane, dokler ni prišla tudi vrsta na njega, da je moral dati življenje za Kristusa, dne 29. junija leta 67, ko je bil križan z glavo navzdol. Ta dogodek se v igri le mimogrede omenja; glavno dejanje se suče okrog plemenite mladenke Ligije, hčerke premaganega ligijskega krajca, ki je prišla kot talnica v Rim in bila izročena v oskrbo odlični, tudi krščanski družini Plavolija in Pomponije. — Drama je razdeljena v devet slik. Prva slika nam predstavlja Ligijo kot renjeko pri Plavoliju, kjer s svojim ljubeznivim značajem osrečuje vso družino. Tam se vanjo zagleda plemeniti rimski mladenič Vinicij, a Ligija ga zavrne, ker je pogan. — Druga slika: Ligija na dvoru cesarja Nerona; kamor jo je skrivaj spravil strie Vinicijev, senator Petronij, da bi omogočil stričniku pregovoriti Ligijo, da mu postane soproga in jo odpeljati. — Tretja slika: obednica pri Neronu. Pri neki razuzdani veselici bi imel Vinicij priliko odpeljati Ligijo, a v obednici nenadoma nastopi duhovnik Krispus, očita jo Neronu njegove grozovitosti in prešušstvo s Popejo; v nastalem vrišču odnese Ligijo njen zvesti sluga Ursus na varno h kristjanom. — Četrta slika: grobišče. Vinicij ne obupa; s pomočjo zvitega Kilona najde Ligijo ob grobišču katakomb, kjer so se kristjani skrivaj shajali. Deviški značaj Ligije, življenje kristjanov, pridiga sv. Petra, vse vpliva na Vinicija tako, da se spreobrne in prvak apostolov sam ga nato zaroči z Ligijo. — Peta slika: Komaj se zaroka izvrši, ugrabi Ligijo cesarska straža, poslana od razkačenega Nerona in jo kot kristjano odpelje v ječo; obsojena je v areno med zveri. — Šesta slika: Ligija v ječi, kamor pride po slovo zvesti Vinicij. Iz ječe je odpeljana v areno in privezana divjemu biku med rogove. Gotove smrti jo je rešil zvesti Ursus in odnesel iz arene. — Sedma slika predstavlja mesto Rim v ognju. Zažgal je blazni Neron, da bi gledal požar in ga mogel opevati. Ljudstvo ga sumi kot krivca, v mestu nastanejo upori. Da se otrese suma, obdolži Neron kristjane in jih začne še bolj preganjati in mo-

riti. — Osmo slika: Ligija drugič v ječi. Sedaj je reši iz ječe Vinicijev strie Petronij in oskrbi, da preoblečena srečno pobegne z zarofencem v Sicilijo. — Deveta slika. Neron izve, da je Ligija ubežala, zato ukaže ugrabiti Petronija — toda ta se zastrupi skupno s svojo soprogo Evniko na svojem stanovanju, da ne pride v roke tirana. — To je vsebina drame »Quo vadis«. Prosvetno društvo je dalo napraviti za igro nove kulise in ozadja; oboje je slikal g. Matija Bradaška iz Kranja tako dovršeno, da mu moremo le čestitati na krasno uspelem delu! Obe popoldanski predstavi so namenjene okoličanom, večerne pa domačinom. Ker bo naval k predstavam gotovo velik, opozarjamo udeležence, da si vstopnice naroče že med tednom, oziroma si jih nabavijo v predprodaji pri Kmetijski zadrugi. Cene vstopnic so po 12, 10, 8, 5 Din. Začne se točno ob napovedani uri, med predstavo bo vstop nemogoč, ker moti potek igre. Kdor hoče videti res lepo dramo, naj ne zamudi dane prilike!

JEŽICA PRI LJUBLJANI.

Tajnik tukajšnje kmetijske podružnice je silno hud, ker na zadnjem občnem zboru ni mogel preprečiti izvolitev naših delegatov in ker je občni zbor njemu in ostalemu demokratsko-samostojnemu odboru izrekel popolno nezaupnico. Poslužil se je neverjetnih sredstev, da bi bil 13 nasprotnikom omogočil izvolitev delegatov proti 56 našim glasovom. V imeniku je imel vpisana 2 »člana«, ki sta že 2 leti v grobu, mesto vdov, ki sta plačevali udnino, da bi te dve na občnem zboru ne imeli glasovalne pravice. Ko mu tudi zvijače niso pomagale, je začel trdit, da imajo samo tisti člani glasovalno pravico, ki so do novega leta plačali udnino. Seveda je bila to grda laž, kar se mu je na občnem zboru dokazalo. Ko je videl, da iz manjšine nikakor ne more postati večina, je vrgel puško v koruzo in ušel domov. Sedaj pa pisari v »Jutro« in »Kmetijski list«, kjer zmerja naše volivce z »backi«, zavija in trdi neresnico. Ne bomo se pečali z njegovimi dolgovznimi otrobi, ki jih trosi po omenjenih listih. Ugotovljamo le, da vsak odbor, ki dobi nezaupnico in mig večine, takoj odstopi, če je pošten. Le odbor naše Kmetijske podružnice z »nepriustranskim« tajnikom na čelu še do sedaj ni šel tja, kamor spada. Povemo vam, gospodje, da je minila doba brezkontrolnega paševanja tudi na Ježici, kar boste lahko kmalu spoznali, če še niste.

ST. JURIJ POD KUMOM.

Dne 25. t. m. to je v petek na dan sv. Marka bo semenj za živino in blagó. Po starem običaju bo šla isti dan procesija okrog pol 10. ure iz Borovaka k farni cerkvi sv. Jurija, kjer bo ob 10. uri sejmarska sv. maša za zdravje pri živini. — V nedeljo 27. t. m. pa bo de cerkveno žegnanje. Po 10 ti sv. maši priredijo fantje v dvorani prosvetnega društva igro. Sosednji farani iskreno vabljeni!

VAJENCA za ORGLARSKO OBRT

sprejme FR. JENKO, izdelovatelj orgel in harmonijev, MENGEŠ Stev. 104. 2075

Služkinjo pošteno, ki je tudi večča nekoliko kuhe, sprejme dobra trgov. hiša na deželi. Ozira se samo na služkinje z dežele. Plača po dogovoru. — Ponudbe na upravo »Domoljuba« pod šifro »POŠTENA« 2141.

GOSPODAR

Črivo cvetje.

Za pravega sadjarja ga ni lepšega »šopka« nego je cvetoča jablana. Srce se nam širi od veselja ob pogledu na to čarobno prirodno krasoto. Žal, da uživamo to veselje redkokdaj neskaljeno. Hud sovražnik prekrasnega jablanovega sveta ima vmes svoje — čeljusti. Ze od daleč se nam včasih zdi, da je barva kake cvetoče jablane nekoliko preveč zamolkla, da vleče nekako na rjavkasto. Ako pa pristopimo bliže k drevesu, vidimo, da je še mnogo cvetja v popkih, ki pa nimajo tiste zdrave rožnate barve, ampak so porjaveli, še preden so se odprli. In če raztrgamo tak nasehel cvet, se izvali iz njega blede rdečkaste »črviček«. Cvet je pa znotraj ves razjeden. Manjkajo mu zlasti bistveni njegovi deli. — prašniki in pestiči. Tako v živo so pojedeni, da je ostala prazna čaša. Cvet je popolnoma uničen, kmalu se posuši in odpade.

Neveščji ljudje še dandanes mislijo, da se ta »črv« kar sam od sebe zareši v cvetu. Toda ta je bosa. Iz nič ne more nastati živo bitje. Nekaj ga je moralo zaleči. Ako bi opazovali bolj natančno življenje v prirodi, bi tudi v tem-le primeru kmalu zapazili odkod je prišel ta sovražnik v jabolčno cvetje.

Koncem marca do srede aprila meseca, kakor je pač vreme in pa lega kakega kraja, bi videli po jablanah majhne, komaj 3 in pol milimetra dolge črnkaste hroščke, ki lezejo na dan iz raznih zimskih skrivališč. Največ jih prilaze izpod razpok v lubju, izpod maha in raznih kotanj, ki se nahajajo po deblih zanemarjenih jablan. Nekaj jih pride pa tudi iz zemlje pod drevjem. Hrošči zlete naravnost na jablane, kjer se pariyo. Samice začno kmalu nato zalegati po eno jajčece v cvetno brstje, ki se jame baš razprezati. Iz jajčeca se izleže prav majhen »črviček« ličinka, ki nima nujnejšega opravila nego da se pregrize do srede cvetnega popa, kjer začne razjedati glavne cvetne dele — prašnike in pestiče. V štirinajstih dneh je ličinka dorasla. Nato se zabubi kar notri v razjedenem cvetu in kmalu izleže iz bube hrošček, ki si poišče zopet primerno skrivališče, kjer počaka skrit na varnem do druge pomladi. Ko pride drugi marec, se igra začne iznova. Hrošček se imenuje cvetoder, črviček v cvetu pa je njegova ličinka.

Kadar je v dobi jabolčnega cveta lepo, toplo vreme, se cvetje hitro odpre, ličinka je brez varstva in pogine. Cvet je rešen. Ob hladnem, deževnem vremenu pa cvetje počasi napreduje in ličinke imajo dovolj časa, da končajo svoje pogrebno delo.

Kjer se cvetoder pojavlja redno in v velikih množinah, pokonča včasih polovico cvetja ali celo še več, zlasti ako ga podpira neugodno vreme med jablanovim cvetom.

Do živega mu ni lahko priti. Še največ dosežemo v naših razmerah, ako drevje redno snažimo. S tem zadenemo hrošče, ki prezimujejo pod razpokanim lubjem, obenem pa jim vzamemo priliko za ugodna prezimovališča. Ako drevje mažemo ali celo škropimo z arborinom, jih tudi mnogo uničimo ali vsaj preženemo. Precej jih dobimo tudi v pest, ako ob jutranjih urah otresamo jablane v dobi, ko se začne popje razprezati (sredi aprila meseca). Pod drevo razgrnemo rjuhe ali plahte, ker drugače se nam hrošči porazgube po travi in zlete podnevi zopet nazaj v vrh. Nabrane hrošče poparimo.

Ako hočemo, da bomo dosegli v boju s tem hudim škodljivcem izdaten uspeh, bi ga morali zatirati splošno prav tako, kakor se zatira rjavi hrošč. Zanikarni sadjarji, ki se ne brigajo za svoje drevje, so velika ovira pri zatiranju tega zajedalca. Kaj pomaga, ako se posameznik še tako prizadeva, ko pa sosed ne stori nič. Ne smemo pozabiti, da ima hrošč krila in da leta iz sadovnjaka v sadovnjak. Marljivim in skrbnim sadjarjem v tolažbo moramo pa vendar povedati, da so cvetoderu posebno všeč zanemarjeni sadovnjaki, kjer ima čez zimo dovolj naravnih skrivališč. Torej trud posameznika ni brez uspeha, zlasti če je sadovnjak bolj na samem.

Gospodarska obvestila.

CENE.

g Ljubljanski trg. Govedina: 1 kg govejega mesa I. vrste 23 do 25, II. vrste 20 do 23 Din; 1 kg jezik 25 Din. 1 kilogram vampov 10 do 12 Din. Teletina: kilogram telečjega mesa I. vrste 28 do 30 Din, II. vrste 25 do 27.50 Din. 1 kilogram jeter 30 Din, 1 kg pluč 25 do 28 dinarjev. Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. vrste 30, II. vrste 25 Din, 1 kg jeter 25 do 30 Din, 1 kg ledice 30 do 35 dinarjev, 1 kg masti, ameriške 29 Din, 1 kg domače masti 38.50 do 39 Din, 1 kg šunke (gnjati) 40 do 45 Din. Drobnica: 1 kg koštrunovega 20 Din, 1 kg jagnetine 25 dinarjev, 1 kg kozličevine 27.50 do 30 dinarjev. Klobase: 1 kg hrenovk 40 do 42 dinarjev, 1 kg svežih kranjskih 50 Din. 1 kokoš 20 do 60 Din, 1 petelin 30 do 55 dinarjev, 1 nepitana gos 100 dinarjev, 1 domač zajec, majhen 16 do 18, večji 20 do 30 Din. 1 q pšenice 385 Din, rži 375 dinarjev, ječmena 365 Din, ovs 325 dinarjev, prosa 425 Din, nove sušene koruze 310 Din, ajde 325 Din, fižola, ribničana 800 Din, prepeličarja 800 Din, graha 500 Din, leče 1100 Din.

g Cene hišam in drugim nepremičninam padajo. Ne samo pri nas v Sloveniji, nego še bolj padajo cene nepremičninam v drugih pokrajinah države. Po manjših mestih Vojvodine se dobi danes že prilično dobro zgrajena majhna hišica za 40 do 50 tisoč Din. Cene posestvom sicer tudi slabijo, vendar ne v toliki me-

ri. Glavni vzrok pocenjenja hiš je nedonosnost, ker se danes hišnim lastnikom, ki ne razpolagajo po svoji volji s svojo lastnino, ne izplačajo poslopja.

g Padanje cen stavbnim potrebščinam. Cene stavbnega materiala napram lani so močno popustile, zlasti opeki, cementu itd. Računa se lahko, da so napram lani padle cene povprečno za 30 do 40 odstotkov. Preprodajalci, ki so si lani v nadi, da bo stavbna delovnost ravno tako živahna, kakor se je pokazala predlanskim, nabavili precejšnje zaloge, so prisiljeni prodajati letos svoje zaloge pod ceno.

g Gospodarska zveza notira sledeče cene: S e m e n a : Domača detelja črna po 29 Din. Lucerna ali nemška detelja plombrana po 27 Din. Rdeča detelja ali inkarnatka po 25 Din. Semenska pesa »Eckendorfer« po 30 Din (rumena). Semenska pesa »Mamuth« po 26 Din (rudeča). Italijanska ljulika po 24 Din. Angleška ljulika po 22 Din. Nemška ljulika po 14 Din. Mačji rep po 22 Din. Grahora po 5 Din. — G n o j i l a : Superfosfat rudninski 16 odst. po 120 Din. Superfosfat kostni 18/19 odst. po 240 Din. Razklejena, bela kostna moka po 210 Din. Tmaževa žindra 18/19 odst. po 170 Din. Kalijeve sol 40/42 odst. po 150 Din. Kajnit 12/14 odst. po 70 Din. — K r m i l a : Klajno apno po Din 4.50 za kg, pri manjšem odjemu 6 Din. — V i n o g r a d n i š k e p o t r e b š č i n e : Modra galica po Din 9.70 za kg. Žveplo, dvojno rafinirano po Din 3.75. Drevne škropilnice po 600 Din (bakrene). Trierji (čistilniki) tt. Heid znamke MIB po 2900 Din. Trierji (čistilniki) tt. Heid po 2800 Din. Mlatilnice na gepeljni pogon s siti in tresali po 6900 Din. Mlatilnice na ročni in gepeljni pogon po 4000 Din. Gepelji na 36 obratov po 4500 Din, na 24 obratov po 4000 Din. — Poleg tega so na razpolago vsakovrstni poljedelski stroji: čistilniki (pajtelni), travniške in poljske brane, kose in brusi, vodne žage, brzoparilniki, kovani žebli, gnojnične sesalke, cevi, tehtnice, separatorji za mleko, zidarske žlice, kladiva, lopate za štihat, vodne sesalke, kosilnice, kline za slamoreznice in kosilnice itd.

ZIVINA.

g Živinski sejmi v Ljubljani se zopet vrše.

g Cene živini. Maribor, dne 11. aprila. Na današnji sejm so prignali 374 svinj, 2 kozi in 2 ovci. Povprečne cene so bile: prasci, stari 5 do 6 tednov, komad 125 do 250, 7 do 9 tednov 275 do 300, 3 do 4 mesece 500 do 625, 5 do 7 mesecev 850 do 900, 8 do 10 mesecev 1050 do 1125. 1 leto 1350 do 1450 Din. Kilogram žive teže 15 do 19, mrtve teže 22.50 do 25 dinarjev. Koze komad 225 do 350, ovce komad 300 do 350 Din. Prodalo se je 209 komadov. Kupčija je bila precej živahna; kupei so bili iz Dravske doline in tudi iz ljubljanske oblasti.

IZVOZ IN UVOZ.

g Izvoz iz Slovenije. Pretekli teden se je izvozilo preko Jesenic okrog 20 vagonov jaje. Jajca gredo v Svico, odkoder se prevažajo večinoma dalje v Francijo, Anglijo in Belgijo. Nadalje so se v zad-

njem času izvozile iz Slovenije manjše količine zelja v Francijo. Precej mleka se izvozi v Avstrijo, posebno na Dunaj.

RAZNO.

g Naše tovarne za vagone. Število poškodovanih železniških voz se ceni pri nas na 30.000. Država niti misliti ne more na to, da bi jih popravila v lastni režiji. Podjetni zasebniki so, uvidevši ta položaj, sklenili ustanoviti tozadevne tovarne. — V naši državi imamo 4 tozadevne tovarne, in sicer: 1. Tovarna za vagone na Brodu ob Savi je največja te vrste, ki zamore za 1200 delavci popraviti mesečno okoli 350 vagonov. Ta tovarna bo povečana in prikrojena za popraviljanje osebnih voz. 2. Druga je v Subotici »Ferrum d. d.«. Zaposlenih ima 1100 delavcev in je v stanu popraviti 350 tovornih voz. 3. Tretja je v Smederovem »Sarifid«. Ima 800 delavcev in je v stanu popraviti mesečno do 120 vagonov. 4. Zadnja po starosti obstoja je »Jasenica d. d.« v Palanki pri Smederovem. Pričela je z obratovanjem v letošnjem letu in popravlja zaenkrat samo tovrne vozove. Ima 50 delavcev in popravi mesečno do 60 voz. — Kakor je iz predstoječega razvidno, so te štiri tovarne v stanu popraviti mesečno do 800 vagonov. Če računamo le 500 voz, je gotovo, da bo število pokvarjenih voz popravljeno v 5 letih brez onih seveda, kar se jih bo pokvarilo sedaj.

g Direktni davki v januarju 1924. Po podatkih generalne direkcije neposrednih davkov so za mesec januar 1924 sledeči rezultati vplačila neposrednih davkov brez izredne doklade in brez davka na poslovni promet (prva številka določena v proračunu, druga številka: vplačana vsota): Hrvatska in Slavonija 11,420.833, 10,194.399; Bosna in Hercegovina 5,536.083, 6,209.874; Vojvodina 18,458.125, 9,989.063; Slovenija 4,966.896, 6,733.428; Dalmacija 1,285.333, 2,810.044; Srbija in Črna gora 15,306.562, 11,578.712; skupno 56,073.833, 47,515.500. Davke na poslovni promet, po proračunu 33,333.333, plačano 15,702.395. Vplačalo se je izredne doklade od 500, oz. 30 odstotkov 16,472.960 dinarjev.

g Poljedelski pouk v armadi. Poljedelsko ministrstvo otvori letos poljedelske tečaje za vojake po vseh divizijah. Najprej se uvede tak tečaj za vojake belgrajskih polkov. Z mesecem majem se uvede poljedelski pouk v podčastniški šoli v Belgradu, dela se pa na to, da se uvede tudi na vojni akademiji.

LAKHO NAGNENJE K PREHLAJENJU? Prevelika občutljivost? Bolečine olajšajo in telo naredi odporno masiranje in uvaivanje s pravim neredi Fellerjevimi ELZA-fluidomi! Veliko močnejši, izdatnejši in boljši kakor francosko žganje. Kot kosmetikum že 25 let priljubljen za negovanje zob, zobnega mesa, ust in kože na glavi! S pakovanjem in poštnino 3 dvojnate ali 1 specialna steklenica 24 dinarjev; 36 dvojnate ali 12 specialnih steklenic 214 dinarjev in 10 odstotkov doplatka razpošilja: lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elzafluid št. 16, Hrvatsko.

Juta VREČE

KUJUJE MIRKO MLAKAR, LJUBLJANA — Krakovski nasip št. 14, I. nadstr.

GOSPODINJA

Materinstva sreča in čast.

Mati je izvoljena posoda, po kateri zagledajo duše svet, da poveličujejo božje ime, materinstvo je skrivnost, po kateri se nadaljuje vstvarjenje, mati je vez, ki veže začetek s koncem. Posvečena je beseda mati, sveta je bila vsem časom in narodom, prva je, ki jo sladko zajecelja otrok, zadnja je, ki jo vzdihne dozorel mož. »Mater bo klical,« pravi dr. Pregelj v povesti »Bogovec Jernej« — to se pravi: »Umrl bo.«

Mati je moč, od katere je odvisna prihodnost vsakega naroda, vsake države. Zato je bila čiščena rodovitna žena v vseh časih, pesniki so jo primerjali cvetoči jablani, ki daje obilen sad, proslavlja jo sv. Pismo, proslavljajo jo prastari indijski spevi. Sramota pa je bila za vsako ženo, če ni blagoslovil Bog njenega zakonskega stanu. Že sama beseda »blagoslovljena je,« kaže imenitnost in svetost materinstva.

Izraelci so s hrepenjem pričakovali otrok, zakaj vedeli so, da iznikne iz njih rodu željno pričakovani Mesija. Vsaka izraelska žena je upala in želela, da se vtelesi v nji hrepenenje narodov in vsaka je živila sveto, da bi bilo sveto že v njenem telesu ono novo pričakovano življenje. »Bodite sveti, kakor sem svet jaz Gospod, vaš Bog!« — je rekel Gospod Mojzešu in te besede so si zapisale izraelske matere v srce.

Slovenska mati! Svetovna vojna je pobrala cvet našega mavlega naroda, krivica, moč orožja, je raztrgala nas Slovence na tri kose. Vse se je zavezalo, zdi se, da bi uničilo naš mali narod, ki je kljuboval tisočletje poginu. In ni izginil in je dajal svetu moze velikane uma in kreposti, zveste delavce, skrbne gospodarje. Naš narod ni izginil, ker ga je vzdrževala Slovenka mati, ki se ni bala otrok, ki ni gledala na težave in skrbi, ki se ni ustrašila ne pomanjkanja ne trpljenja.

Našega naroda ni mogel in ga ne more uničiti sovražnik. Uniči ga pa lahko Slovenka sama... Med nami se širijo nazori, kakršni so tako zelo zmanjšali število prebivalstva na Francoskem, da tam zdaj razpisujejo nagrade za večje število otrok. Svet ne ceni več materinstva, svet računa in računa ter pozablja na večni račun.

V Pragi je staro židovsko kopalnišče. Pred petsto leti so znosili vsak dan veliko število malih otrok na pokopališče. Jok in žalost mater je bolel modrega rabina Levija, ki ni mogel najti vzroka kugi, ki je pobirala nedolžne žrtve. »Zakaj nas tepeš Gospod?« — je molil rabi Levi in poslal je svojega najbolj pobožnega učenca o polnoči na otroško pokopališče. Gleda naj in pride naj mu pravit, kar vidi. Učenec se je vrnil s poročilom, da letajo po grobeh otroci v

srajčkah. »Vrni se, vzemi otroku srajčko in prinesi mi jo,« — je ukazal rabi. Z mrličkovo srajčko je šel rabi k oknu in kmalu je prihitel mrliček in prosil za srajčko, ker se ne sme brez nje vrniti v grob. Levi se je branil: »Ne dam ti je, dokler ne poveš, zakaj nas kaznuje Bog in nam pobira otroke, da se sliši po praznih hišah samo jok mater!«

Mrličku je šlo za srajčko, povedal je in rabi Levi se je zgrozil v duši: »V ulici za pokopališčem živita dva zakonska, kakor ni po zapovedih božjih in dokler ne bosta kaznovana, dotlej bo hodil smrtni angelj po židovske otroke.«

To je pripovedka, a pripovedka nam hoče orisati hudobijo tega greha. Kamenjali so ona dva zakonska in ponehal je pomor. Tako velik je tak greh pred Gospodarjem življenja, a koliko je tega greha, ki ponižuje krščanski zakon. Zato nam preti nova šiba vojne, ki pobere materam sine edince, da bodo jokale ob praznih ognjiščih. Materinstvo je dal Stvarnik ženi, a izpreminja se v zverinstvo. Nikdo nima pravice ubijati, zatreti kali življenja, naj bo razlog tak ali tak: Draginja, zdravje, služba, revščina, stanovanje i. t. d. Največjo starost in čilost dočakajo žene, ki so imele po več otrok, saj se pomladi pri vsakem. Narava sama varuje blagoslovljeno žensko, marsikatera je samo takrat zdrava, bolešno dekle zelo pogosto postane krepka žena, kadar je povila par otrok.

Velika nevarnost za življenje in zdravje pa je vse, kar ustavlja naravni razvitek. Nagla smrt, dolge bolezni, pokvočen život, so posledice takih dejanj. To je nož, nabrušen na dva kraja. Žal, da je ves sedanji čas poln nenravnega strupa, žal da pomaga vse rado v greh, da se dobi za denar tudi navidezna pravica, ki pa ne velja pred Bogom.

Prišla je kuga nenravnosti na naš majhni narod, razkosan na troje. Izginili bomo, ne zato ker smo majhni ampak zato ker se ubijamo sami, ker ne ceni žena več srčce in časti materinstva, ker ni zakon več zakon in ni poštenje več poštenje. Boljše prihodnosti pričakuje in si želi svet, prinese naj jo novi rod a greh bo pomoril sine-edince in prazni nam bodo domovi.

PRESAJEVANJE ZELENJADNIC.

Sadike presajamo zato, da se zavijo v glave. Za prvo spomladno saditev odgajamo sadike v gnojaku, če tega nimamo, pa jih kupimo pri vrtnarju. Za poznejšo saditev pa nasejemo seme na gredice setvenice. Pri nas se začne presajevanje nekako sredi aprila. Presajamo samo močne in čvrste sadike. Slabiči so za nič. Najboljši čas za presajanje je zvečer in po dežju. Tudi je boljši oblačno kot solčno vreme. Če pa dežja ni, pa moramo pripravljeno zemljo kaki dve uri pred nasaditvijo dobro namočiti. Po presaditvi moramo takoj zaliti, da se korenine sadik

zablatijo in se jih zemlja dobro oprime. Presajamo solate in kapusnice.

Najranija je mehka glavata solata, za njo pride ledenka (ajserca) braziljanka, ki ima z drobnimi pikami posuto perje, je najtrpežnejša, ker ne zaide hitro v cvet, potem dolga poletna endivija ali štrucarica in še več drugih. Da imaš vse poletje solato, jo je treba presajati in seveda poprej nasejati v presledkih treh do štirih tednov.

Solata uspeva le v dobro pognojeni zemlji. V pusti ostane majhna, trda in lesnata. Za vsako saditev je treba še prej prelopateno zemljo na novo prerahljati in z grabljami poravnati. Razdalja posameznih sadik je 25—30 cm. S klinom napravimo jamico, v katero utaknemo solato in sicer tako globoko, kot je rastla poprej. Potem pritisnemo s klinom zemljo h korenini, da ravno in trdno stoji. Med rastjo je treba večkrat okopati, ker se zemlja z zalivanjem strdi in dobi skorji podobno površje. Zalivamo zjutraj in zvečer s postano ne premrzlo vodo. Gnojica ji zelo prija, a le pomešana z vodo ali pa zalita prej ali po dežju. Zelje, ohrovt, karfijola in kolerabo prištevamo h kapusnicam. Za vrtno saditev pride le rano in srednje rano zelje in ohrovt v poštev. Za presaditev velja isto kot pri solati. Razdalja med sadikami mora biti 40 cm. Zgodnje vrste zelja so: erfurtsko belo in drobno in erfurtsko rdeče drobno. Zelje parkrat okoplji, osnaži plevela, ko nekoliko poraste, ga osuj.

O zalivanju velja isto kot pri solatah. Obiranje zunanjih vek naj izostane, dokler so te zelene in čvrste. Kakor z jelcem tako ravnamo tudi z ohrovtom. Razločuje se od zelja v tem, da je njegovo perje kodrasto, je bolj sočnat in se hitreje stoji v glave. Okus je še boljši od zelja in je tudi bolj redilen.

Karfijola. To prežlahtno zelenjadnico imenujemo tudi kraljico kapusnic. Za to svoje gospostvo pa zahteva najboljšo zemljo in največ nege in skrbstva. Greda, na katero jo presadimo, mora biti že jeseni dobro založena z gnojem. Spomladi se zopet pognoji, prelopati, zrahlja in gladko poravna z grabljami. Na tako pripravljeno gredico se nasade sadike 40 do 50 cm narazen. Okopavanje, osutje in zalivanje naj bo po vzoru zelja in ohrovta.

Koleraba. Koleraba naglo raste in prospeva v vsaki vrtni zemlji. Najranija je že osem tednov po presaditvi za kuho. Ker proti vročini ni občutljiva, jo pridelujemo lahko vse leto. Za prvo saditev se sadike odgoje v gnojaku, za poznejše pa se naseje seme na gredice setvenice. Sadi se na pripravljeno gredico 30 do 40 cm narazen. Okopavanja in zamakanja ne smemo pozabiti. Za kuhinjsko porabo je perje in glava. Barve je bele ali modrikaste. Ako predolgo stoji v zemlji, postane trda in lesnata. Gospodinja naj poskrbi, da bo imela vedno mlade in mehke kolerabe.

Rdeča pesa. Seme se naseje meseca aprila zelo redko. Zahteva globoko prekopano in dobro pognojeno zemljo. Če je pregosta, se lahko presadi kot druge zelenjadnice. Da ji okopavanje in zamakanje prija, je samoobsebi umevno. V kuhinji jo

rabimo bolj po zimi ko nam druge zelenjadi zmanjka.

KUHINJA.

Aleluja. Olupke oprane bele repe posuši nad ognjiščem. Posušene shrani na suhem; ko jih rabiš, jih namakaj en dan v mrzli vodi ter jih skuhaj do mehkega. Kuhane odcedi in dobro sesekljaj. Naredi svetlo rumeno prežganje, prideni drobno zrezane čebule, zelenega peteršilja in sesekljane olupke ter zalij z juho, v kateri se je kuhalo suho meso, pridaj še popra, pusti prevreti in daj kot prikuho na mizo. Ali pa: če nimaš olupkov pa repo operi in nič ne olup, zreži jo na kose, skuhaj jo in napravi vse kakor olupke.

Cenena barva za pirhe. Pristavi v lonec jajca, zalij jih z mrzlo vodo in prideni k jajcem suhega perja od čebule. Ko so jajca kuhana so že tudi lepo porbarvana.

Velikonočni šarkelj. Mešaj 12 dkg surovega masla, 4 dkg sladkorja, 2 rumenjaka in eno celo jajce. Ko si deset minut mešala, prideni 35 dkg moke, 2 desetinki litra toplega mleka in dva pičila dekagrama vzhajane drožja, ki si ga razmočila v par žlicah toplega mleka z žličico sladkorja; potem prideni še prav malo soli; vse narahlo zmešaj in dobro stepaj 15 minut. Stresi v pomazan model tak, ki ima v sredi cev (ako nimaš takega modela pa položi v sredi kozarec) in ga postavi na gorko, da vzide, pomaži ga in speci. Kadar je pečen, ga še v modlu polij s tem-le sokom. Skuhaj eno osminko litra vode in 8 dkg sladkorja v kockah ki si ga prej obrabila ob dveh pomarančah; v tem sladkorju prevri košček dveh pomaranč in kar ostane soka, ga polij še v modlu po pečenem šarkelju ki si ga ravno kar vzela iz pečice. Nato ga pusti še eno minuto v modlu, potem ga stresi na desko in okraši s pripravljenimi pomarančnimi krlji.

ZOPER SLABOKRVNOST, BLEDCO, SLABO PREBAVO in OSLABELOST vsake vrste priporočajo zdravniki najbolj aromatično **ŽELEZNATO TINKTURO**, ki jo izdeluje lekarna na Vrhniki. Ista ne kviri zob in je izvrstnega okusa, zato jo uživajo z najboljšim uspehom odrasli in otroci. Pol-litrska steklenica stane 20 Din (80 kron). Razpošilja se poštoobratno vsaka količina, priporoča pa se naročiti 3 steklenice naenkrat. — Pišite na lekarno pri **«ANGELU VARIHU»** na VRHNIKI!

ZAHVALA.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so se nas spomnili ob priliki smrti naše predrage matere

MARJE MARINČ roj. **JUŽNIČ**.

Posebno hvalo smo dolžni preč. g. župniku Al. Češarku, preč. g. župniku Ant. Medvedu iz Banjalo-ke, preč. g. kaplanu Fr. Ambroziću, ki je vodil pevski zbor, Iskrena hvala vrlim pevkam in pevcem za ganljivo in v srce segajoče petje. — Hvala vsem, ki so prišli pokojno kropit in ki so jo spremili na njeni zadnji poti.

Fara pri Kočevju, dne 14. aprila 1924.
MARTIN, nadučitelj, IVAN, obč. tajnik — sinova.
REZI, LOJZI — hčeri.

Francosko lucerno

ŠVEDSKI SEMENSKI OVES (ječmenovc), GRAHORO in druga poljska SEMENA oddaja FRAN POGAČNIK, Ljubljana, Dunajska cesta šte. 36.

VI NA RAZSTAVO! Na Krekovem trgu hiš. šte. 10 v prvem nadstropju je vsako sredo in soboto razstava in prodaja ostankov blaga za obleke in perilo. Samo dobro češko blago. Prodaja se za polovično ceno! V dokaz navedemo sledeče polovične cene: Modno sukno za celo moško obleko za Din 190.—, temnomodri ševijot za celo moško obleko samo Din 290.—, najfinejši moški štof kakor angleški, cena moški obleki samo Din 390.—, fini cefir, cena moški srajci samo Din 38.— Kdo ne bo segel takoj po tem? — Tudi drugo blago se prodaja samo vsako sredo in soboto ali se pošilja po pošti vsak dan po tako nizkih cenah. Naročite cenik pri: **TEXTILBAZAR, Ljubljana, Krekov trg 10, L. nadstropje.** 2033

PREKLIC. Podpisana Ivana Vreček, posest-nika žena na Trati, obžalujem vse žaljivke, katere sem govorila o zas. obtožiteljici Mariji Šimenc, posestnici v Olševku ter se ji zahvaljujem, da je odstopila od kazenskega preganjanja.

Kranj dne 5. aprila 1924.

Ivana Vreček, pos. žena, Trata.

OGLARJI! izurjeni in pridni, kateri izdelujejo stalno delo in dober zaslužek, naj pošljejo ponudbe na **GRAŠČINO BOŠTANJ** pri Sevnici. 2026

UPOKOJENI ŽUPNIK želi nastopiti službo pri kakih podružnicah. Naslov pri upravi lista pod 2014.

Pozor, gasilna društva!

Gasilna društva opozarjam na svojo veliko zalogo

ČEPIČ in NARAMNIC

bodisi za šarže ali moštvo. — Največja izbira! **NAJNIZJE CENE!** — Čepice se izdelujejo tudi po naročilu za najnižje cene.

ELIGJ EBER, Ljubljana, Kongresni trg 7.

MLIN s stanovanjsko hišo, gospodarskim poslopjem in gozdom, na prometn. kraju, se ugodno **PRODA.** — Informacije daje **IVAN PERNUS, Leše 4, p. Brezje, Gorenjsko.** 2088

VAJENCA za **KOVAŠKO** obrt, poštenih staršev, sprejemem takoj. Hrano in stanovanje v hiši. — **JOZEF MARINŠEK, Hrastje šte. 7, p. Moste.** 2133

Pile in rašpe

vsakovrstne, porabljene, dobro popravljene pa tudi porabljene za dobro zamenja **IVAN FIGAR,** pilarski mojster, **LJUBLJANA, Hrenova ulica 19.**

Veliko se jih je že **PREPRICALO,** da se kupi **DOBRO** in **NAJCENEJŠE**

oblačilno blago

ŠTOFE, CAJGE, žensko volneno, plavino, belo **BLAGO,** svilene **RUTE** le pri

KODRIČ & POTOKAR

Ljubljana, poleg trga, profi zmajskemu mostu — pod **«ŠTENGČAMI»**

Poizkusite tudi Vi!

*Sveti Jurij, hrabri vitez,
v zmagoslavju zemlja raja,
ti z junaško svojo roko
srčno si prebodel zmaja.*

*S tem Marjetici devici
rešil mlado si življenje,
tolikim zapadlim upom
dal iznova si vstajenje.*

*Zmaju-satanu še danes,
ti junak, razčesni glavo,
vodi v srečno zmagoslavje
našo mater, Cerkev. pravo!*

IZOBRAZBI

Kuga.

Svobodomiselní časopisi »Jutro«, »Domovina«, »Slovenski Narod« se neznansko jezijo, ker duhovniki in misijonarji svarijo pred njimi in pravijo, da so brezverski in protiverski. Vedno trdijo, da niso proti veri, ampak da hočejo doseči samo, da se ne bo mešala vera v politiko. Vpijejo, da duhovnikom ni nič za vero, ampak samo za politiko in da samo iz političnega sovraštva oznanjujejo in vodijo boj proti tem časopisju. Mi smo že večkrat dokazali, da se svobodomiselní lažejo, če pravijo, da niso proti veri in katoliški cerkvi. Pa poglejmo to stvar še enkrat.

Kaj pravi Kristusov nauk?

1. Mi smo katoliški kristjani. Verujemo, da je en Bog, ki je ustvaril svet, ki je dal postave kako moramo živeti, da dosežemo zveličanje v nebesih. Verujemo, da je Jezus Kristus pravi Bog, da so resnice in nauki, ki jih je on učil, res božji nauki, ki ostanejo vedno resnični. Verujemo, da sv. katoliška cerkev, od Jezusa ustanovljena te resnice in nauke nepokvarjene ohranja in razlaga. Katoliška cerkev je prejela od Jezusa to oblast in dolžnost, da vedno uči to, kar je Jezus učil. Zato je krivoverstvo, ako kdo uči, da je danes res, da je več bogov, jutri pa zopet res, da je en sam Bog; krivoverstvo je, ako kdo pravi, da je danes sicer prav in resnično, če pravimo, da je Kristus Bog in Odrašenik sveta, pred 15sto leti pa ni bil in čez sto let pa morebiti zopet ne bo. To ve vsak otrok, ki se je nekoliko učil katekizma, da katoličani verujemo, da Bog res biva, da je več in da torej zmeraj bo eni in isti Bog, da se je Bog razodel in ostanejo njegove besede večna resnica.

Kaj pa pravi »Slovenski narod«?

Te prve resnice, ki jih veruje vsak kristjan (tudi pravoslavni), pa taji svobodomiselní časopisje. »Slovenski narod« prinaša dne 16. marca t. l. članek, ki to našo sodbo potrjuje. Pravi, da je vera rezultat psihičnih plovov in posledica gotovih zunanjih vplivov, to se pravi s preprostimi besedami: Vero so ljudje iznašli in se izmislili kakor kakšno storijo. Nobena verska resnica ni zmeraj enaka. Trajne resnice ni, ampak se vedno menja. Meni se tako zdi, in je zame res, drugemu se drugače zdi, in je tudi res. Prav so imeli tisti, ki so dejali, da je tisoč bogov, prav ima tisti, ki pravi, da je en Bog in prav ima tisti, ki pravi, da ni nobenega boga. Tako trdi »Slovenski Narod«. Kakšna mešanica verskih zmot je to! Vse te verske zmote so bile že obsojene od papeža Pija X. Imenovali so jih modernizem. In »Slovenski Narod« baš v drugi številki slavi modernizem kot vero bodočnosti.

Kristus v katoliški cerkvi vedno isto uči.

2. Katoliška cerkev dandanes ne uči nič drugega kakor je od začetka. Iste nauke, iste resnice, iste zakramente, kakor jih je prejela od Jezusa Kristusa, ohranja vedno in jih bo do konca sveta. Kristus je naročil apostolom: Pojdite po vsem svetu, učite vse narode in učite jih izpolnjevati vse, kar sem vam zapovedal. Jaz sem z vami do konca sveta. Kristus vodi sv. cerkev, da ohrani vedno njegove nauke in resnice in zakramente. To mi verujemo, že katekizem nam to pravi. Vemo, da so se spreminjale le postranske stvari v cerkvi, na primer: obredi in molitve pri sv. maši, pri zakramentih, pri procesijah. Enkrat so bile te molitve, potem so nove vpeljali, enkrat daljše ali krajše, ponekod v latinskem, drugod v grškem ali slovanskem jeziku. A

sv. maša, zakramenti, verske resnice se niso menjali, ker se ne smejo in ne morejo. Saj jih je Kristus ustanovil.

Svobodomiselní časopisje trdi nasprotno.

»Slovenski Narod« pa pravi, da je današnji katolicizem popolnoma drugačen, kakor je bilo v začetku krščanstvo. »Slov. narod dne 11. marca.« »Nobena cerkev se ni tako oddaljila svojemu prvotnemu namenu, nobena ni prišla v razvoju tako daleč, da bi izgubila značaj moralne in etične (nравne) vzgojiteljice človeštva, da bi se uklonila v svojih temeljih duhu materializma (samo za bogastvo, za denar, za moč, za uživanje zemeljskih dobrin) in prenehala biti to, za kar je bila ustanovljena in nobena se ni v toliki meri spremenila iz čisto duhovne v posvetno ustanovo kakor katoliška cerkev. Kdor bi pogledal v sveto pismo, bi se moral za glavo prijeti in ostrmeti, kako si današnji katolicizem sploh upa trditi, da je nadaljevanje onega, kar je ustvaril s svojim delom in življenjem veliki učitelj Krist. Katolicizem je popolnoma bistveno nasproten veri v prejšnjih stoletjih. (»Slov. Narod« dne 24. februarja 1924). A vse krščansko svetovno naziranje (krščanska vera) mu ni drugega kakor goljufivo zavijanje (sofizmi) in rezultati subjektivnega iskanja (kar je vsak človek sam iznašel in doživel).

Torej: ali so zoper vero ali ne?

Ali so take trditve proti veri ali ne? Mi smo katoličani in naša edina vera je katoliška. In vsak katoličan in kristjan hitro vidi, da so te trditve, ki jih postavlja »Slovenski Narod« res zmote proti veri. Imajo namen, da bi izrgale svojim čitateljem katoliško krščansko vero iz src. In istega duha kot »Slovenski Narod« sta tudi »Jutro« in »Domovina«. Isti ljudje, zaigrani svobodomiselní jih urejujejo in napadajo katoliško cerkev in smešijo verske resnice. Zato smo proti njim in zato jih veren kristjan ne bo naročal in podpiral, ampak se boril proti njim. Iz vseh naših vernih slovanskih hiš proč s takimi časopisi! Lažnivec je tisti, ki nam pravi, da niso ti časopisi proti veri.

LISTEK

Vstajenje fare sv. Martina.

Prelep je bil pogled po vrhovih bližnjih gora onega večera velike sobote. Kot bi gorele same v sebi tako so žarili njih vrhovi, pokriti še s poznim pomladanskim snegom, v žarkih zahajajočega solnca.

Prelep je bil tudi pogled po cestah in potih, ki vodijo od farne cerkve pri Sv. Martinu v dolini na vse strani v gorske doline in hribe. Tako suhe so bile po toplem pomladnem solncu kot bi jih bili božji angeli sami postrgali za to veliko soboto. Po njih pa so hitele v topli pomladni večer gruče fantov in mož, deklet in žena, otrok in celo starčkov, razhajaje se od velikonočne procesije pri fari. Vsem pa je sevala neka tiha notranja zadovoljnost iz vedrih obrazov. Ni bilo sicer slišati hrupnega smeha, a vsaka beseda je bila znanilec one velike, tihe sreče, ki je pobila te dni duše vseh faranov obširne župnije sv. Martina.

Baš tedaj pa je doli v župnišču pri sv. Martinu vzel v roko »Oznanilno knjigo« častitljivi župnik gospod Matevž. Na tem je, da zapiše kot vsako soboto tudi danes za jutri, velikonočno nedeljo, oznanila svojim faranom za prihodnji teden. Ko pogleda z namenom, da se drži starega reda, nazaj na lansko soboto, kaj jim je oznanjal, tedaj začne, sam ne ve zakaj listati tudi še dalje v prejšnja leta oznanila, kot jih je vestno beležil leto za letom, letos že petindvajseto. Ah! In koliko in kako različna so ta oznanila! Kako globoko so posegala mnoga v duše njegovih faranov, četudi počasi in skoraj nevidno! Vse to mu je danes jasno bolj kot drugikoli.

Pred petindvajsetimi leti je bil namreč prišel kot novi župnik k sv. Martinu. Bil je še primeroma mlad in močan, učen in pobožen, poln zaupanja v ljudi in veselja do dela. In prav je bilo, da je bil tak. Zakaj fara sv. Martina je ležala globoko v blatu. Kako je bilo prišlo do tega, ni pravzaprav nihče mogel povedati. Le toliko je bilo gotovo, da je bil tudi pred prihodom gospoda Matevža za dušnega pastirja faranom sv. Martina pravtako vesten in skrben duhovnik in sicer skozi dolgo vrsto let. Toda leta in starost so ga bile vpognile. Ze nekaj let ni mogel drugega kot ljubeznivo svariti svoje ovčice, ki so ga sicer rade poslušale, močno ljubile in spoštovale, toda zunaj cerkve se za njegove besede malo zmenile. Tako je zavladovala kvanta in ples, gostilna in harmonika, tako so se razpasla ponočevanja in poboji, sovraštva in pravde, pa tudi slabo časopisje in zapeljive vseh barv so jeli sekati dušam globoke rane. Tako je umirala fantom in dekletom lepa nedolžnost, možem živa vera, ženam potrebna spodobnost, otrokom angelska sramežljivost. Tako je padala fara sv. Martina vedno globlje iz jasnih višin prelepega krščanskega življenja v ostudno mlako novodobnega paganstva.

In takšno jo je našel pred petindvajsetimi leti lefi novodošli gospod Matevž. Vedel je, da je polna ran, toda ni se je ustrašil. Kot Kristus do grešnice tako globoko se je sklonil do nje. Vse je bil pripravljen stori in vse pretrpeti za njeno rešitev. In res! Oznanila knjiga, ki jo lista nocoj — na veliko soboto večer — mu je o vsem tem jasen glasnik. Ni je sobote, kjer bi ne bila k običajnim mašam in spominskim dnevom cerkvenega leta dodana še kaka posebna zadeva kot zdravilno sredstvo za rešenje njegovih faranov. Kdo bi jih mogel vse naštet! Saj gredo po vrsti skozi celo vrsto let: posojilnica in knjižnica, bratovščina sv. Družine in apostolstvo molitve, živinorejska in nabavna zadruga, III. red in Marijina družba za vse stanove, Društveni dom in mlekarina, društvo sv. Rafaela in svete vojske, misijon in tridnevnice, gospodinjski tečaj in tečaji za posamezne stroke kmetijstva, pobožnost Srca Jezusovega in sv. Jožefa, izleti Orlov in romanja, različne proslave in prireditve... Ah, Vse to se vrsti in se je vrstilo v oznanilni knjigi že celih deset let kot vidi nocoj, na velike sobote večer, od dela utrjeni gospod župnik Matevž. In ni mu žal, da je delal, da je bil večkrat preklet in da so se mu metala polena pod noge na vseh koncih in krajih. Zakaj danes slutiti, da je njegova fara drugačna. Toda so jo predrugečila društva, organizacije in druge zunanje odredbe? Ne more reči, če pomisli nazaj, da niso k temu tudi prav zelo mnogo pripomogle. Toda obnova njegove fare je prišla še posebej od drugod.

Pred 15 leti je namreč bilo, ko je izdal pokojni papež Pij X. svoje odloke o pogostem, da vsakdanjem svetem obhajilu. Nekam čudno so se sicer zdele te odredbe celo gorečemu, za vse dobro vnetemu gospodu župniku Matevžu na prvi pogled. Toda v sinovski ljubezni do vrhovnega poglavarja svete Cerkve se jih je z vsem srcem oklenil. Prešudiral jih je, vmisli se vanje in odslej ni nehal — kot mu priča Oznanilna knjiga, ki jo prebira nocoj na velike sobote večer, klicati svojim faranom: »Resnično, resnično, povem vam: Ako ne boste jedli mesa Sina človekovega in pili njegove krvi, ne boste imeli življenja v sebi.« (Jan. 6, 54.) To je bil odslej refren vseh njegovih govorov, to je bila odslej osrednja točka vsega njegovega dela, to je bila njegova najsrečnejša želja vseh njegovih zasebnih in duhovniških molitev. In kako čudovit je bil sad teh prizadevanj! Počasi je sicer šlo z možmi, toda več jih je bilo vsako prvo nedeljo v mesecu pri obhajilni mizi. Mrzle so se sicer pokazale iz prvega do mala vse žene; toda zgled nekaterih je sčasoma pritegnil tudi druge. Gluhi so bili fantje in dekleta celih par let za župnikova vabila; toda po lastni skušnji poučeni, so vedno bolj zahrepeneli po hrani življenja. Le bolj na po vnanje se je zdelo nekaj časa, da se zbirajo otroci vedno bolj pogosto pri Gospodu pred tabernakeljem; toda Njegova kri

in meso jim je prehajala v njih kri in meso in s tem je rasla v njih tudi dejanska ljubezen do Njega.

In zunaj cerkve po vaseh in družinah, kako je postajalo in postaja življenje drugačno. Kot pomladi, ko vdahne toplo solnce v vele ruše novo življenje, tako je obsijalo in poživilo božje solnce presvete evharistije po človeških strasteh oglodane duše... Kvanta je utihnila, harmonika in klarinet sta izginila, pravde so pojenjale, pifančevanje prenehalo, slabi časopisi so romali nazaj v uprave, noč je dobila svoj pokoj in dan svoje delavce, otroci so žarko vzljubili svoje stariše in ti so zopet gledali v njih od Boga jim poslani, predragoceni darove, skratka: vsepovsod se je videlo, da se vrača v fara sv. Martina nova, že davno nepoznana sreča.

Svoj višek pa je dosegla ta sreča — na zunaj in tudi v srcih faranov — letošnje velikonočne praznike. O, kako pomenljivo lepo je bilo v farni cerkvi na veliki četrtek, ko so vsi, pa prav vsi, kar jih je bilo pri slovesni farni sv. maši, prejeli telo Gospodovo iz roke tako ljubljenega gospoda Matevža. Celo učitelj in poštar in orožniški stražmojster, ki so še pred par leti oznanjali svoj svobodomiselnost evanجيلij, o katerem pa so spoznali sredi čednostnih faranov, da jih ne more osrečiti, se čutijo danes vse srečne kot ude ene in iste družine ob obhajilni mizi. O, kako lepo je bilo pri velikonočni procesiji, ko farani sv. Martina niso molili samo po vnanje kot pred toliko leti svojega Boga, navzočega v kruhu v moštranci, ampak ga je sledujo izmed njih v živi veri in veliki milosti nosil tudi v svojem srcu! Prava podoba prvih kristjanov v njihovih dušah. Zares! Ob evharističnem kruhu obhaja svoje vstajenje in obnovljenje fara sv. Martina vsa srečna in vesela kot je vesela pevajoča pomlad, ki hiti v cvetju in petju čez ceste in pota, čez njive in gozde po širni, lepi dolini. Se posebej srečen pa snuje nocoj na velike sobote večer tam v farni cerkvi sv. Martina, ki se tako ponosno dviga v zvezdno pomladno noč, svoj govor za velikonočno nedeljo gospod župnik Matevž, katerega govora vodilna misel bo: »Gospod Jezus v presveti evharistiji! Obiskal si in obiskuješ mene in z mojim vred moje farane v polni meri; obišči še druge in naseli se v njih sredi in njihovih dušah vedno bolj pogosto, da, vsak dan po svojem Kruhu Življenja in vsa zemlja bo gledala tvoje vstajenje.«

Montanus.

Kaznovani uboj.

Enrika Handel-Mazzeti.

(Konec.)

Ljudje so se začeli razhajati. Pri kropilnem kamnu so se nekateri ozrli proti jokajoči, a v senci je ni nihče spoznal.

Kmalu na to je prišel kaplan, se ozrl na desno in levo in ko je videl v klopih še par ljudi, je šel v spovednico desno pod korom. Kaplan, poslan staremu, bolehnemu župniku v pomoč, je prišel šele pred kratkim iz semenišča in je bil ves poln duha in vnetosti semeniškega ravnatelja. Vsak dan je sedel v spovednici, četudi mu je župnik zagotavljal, da razen o veliko-

nočnem času ni prav nikakega dela v spovednici.

Zena v klopi ni zapazila duhovnikovega prihoda. Šele ko je prižgal luč in je slišala listati po knjigi, je postala pozorna. Pogledala je okoli sebe. Sveča pred spovednico je žarela kot zvezdica v temini pod korom. Zvezdica je vabila: pridi! V svetlobi sveče je videla upadli, jetični obraz mladega duhovnika, sklonjenega nad knjigo. Nikogar ni bilo. — Pridi!

Na praznik sv. Jožefa 1894 je zadnjič klečala v tej spovednici. Potem se je zgodila nesreča.

Ob zadnji spovedi je bila šele malo časa poročena in blazno zaljubljena. Gospod župnik ji je govoril o sv. Jožefu, ona pa je rekla — kot bi se včeraj zgodilo, tako dobro se spominja tega: sv. Jožefa imam rada, a svojega Jožefa imam še rajši. — Ali rajše kot našega gospoda Boga ga ne smete imeti! je opominjal župnik.

Sest let je minulo od tedaj. Rajši ga je imela kot Boga; in radi tega jo je zadela taka nesreča.

»Marijica, le lepo moli, mamica bo takoj prišla,« je rekla otroku, stopila s spovednici in pokleknila. Vratice so se hitro odprla in s prijaznim glasom je izgovoril kaplan latinski blagoslov. Glej, vendar je nekde prišel.

Podprla je glavo z rokami, premišljevala par minut, nato je začela govoriti.

»Prečastiti, na praznik sv. Jožefa pred šestimi leti sem bila zadnjič pri spovedi. In potem nič več. Veste, imela sem moža — tako dobrega moža — tako neizrečeno zelo sem ga ljubila. — Tako sem ga ljubila,« je iskreno ponovila. — Duhovnik je nalahno zakašljaj. — »Tudi otroka sva imela. Tri leta sva bila poročena, potem pa se je on smrtno ponesrečil. Ko se je to zgodilo, potem je bilo žalostno z menoj. Nič več nisem hotela vedeti o Bogu. Nič nisem več molila in v cerkev nisem šla nikoli več. Moje srce je bilo kot mrtvo. V enem samem kotičku je še tlelo. Človeka, ki je povzročil smrt mojega Jožefa, sem sovražila, želela sem mu smrt, — kot ogenj je bilo to sovražstvo v meni. — Obstala je in čakala je na kako svarilo spovednikovo. Ta pa je molčal. — Nadaljevala je z nekoliko zamolklim glasom: »Vse je bilo temno v meni, kot noč temno. In okoli sebe sem videla vse temno. Danes pa je nenadoma postalo svetlo. Videla sem človeka, ki je povzročil smrt mojega moža. V obraz sem ga hotela preklesti, kot sem storila vedno, a nisem mogla. Morala sem mu odpustiti. Tako je bilo, kot bi mi moj Jože to ukazal. Kot bi izšlo solnce, tako jasno je sedaj v moji duši. — Toda prečastiti,« — vznemirjeni glas se je izpremenil v otroško scpetanje — »mislite li, da mi bo ljubi Bog odpustil? Mislim da, ker to čutim, toda lahko se motim.«

Duhovnik je z globoko vnemo poslušal to izpoved, in ko je izgovorila zadnji, tako naivni stavek, ni mogel takoj odgovoriti, tako prevzet je bil. Bal se je, da se ne bi s tako neprimerno, nerodno besedo dotaknil tako nežnega božjega umotvora, kot je bila ta duša, ki je vsled do smrti ranjene ljubezni zapustila Boga, a ga zopet našla po isti, toda očiščeni in posvečeni ljubezni. — Mladji duhovnik je sedaj slišal samo navadne,

vsakdanje spovedi in dajal navadne nauke; kaj naj reče tu, kjer sam Bog tako sijajno govori?

»Ali mislite?« je še enkrat v skrbeh zastokala.

»Da, otrok moj, mislim,« je odvrnil spovednik. »Lahko ste čisto mirni.« Pomislil je. »Le mirni bodite in zahvalite Boga, da vas je tako milostno vodil. Z vami se hočem zahvaliti Bogu.«

Razen par besed ni rekel ničesar več, kar bi se oziralo izrecno na njo in njen duševni doživljaj. Besede, ki jih je še pristavil, so bile splošne, baš take, kot jih je včeraj povedal neki tretjerednici. Opomnil je nablížnji praznik, govoril o veri in ljubezni, o zaupanju, o božji previdnosti, dal je spovedanki tri očenaše za pokoro. — Vse to so bili duhovniški navadni izreki, kakor si je sam priznal; toda kaj naj govori ubogi človek, kjer je Bog govoril?

V srcu spovedanke je še vedno govoril Bog, zato ni slišala navadnih naukov; vsako duhovnikovo besedo je čutila, da se nanaša na njen doživljaj; pri vsaki besedi je vsa blažena zadrževala. Kako dober je bil Bog z njo!

»In sedaj,« je končal duhovnik svoj nauk, »pojdite z Bogom in živite za Boga. Po tem velikem, kar ste danes storili, vam ne bo nič več težko.«

»Kaj sem storila velikega?« je vprašala vsled začudenja skoraj na glas. — »Kaj sem storila?«

»Odpustili ste svojemu sovražniku, morilcu svojega moža,« je rekel duhovnik. »Bogu damo čast, toda nekaj velikega ostane vendar.«

»Oh ne, prečastiti!« je prepričevalno ugovarjala.

»Samo Bog je bil, kakor sem rekla, moj pokojni mož in« — s prstom je pokazala z materinsko milino v napolmračno cerkev, kjer je skakljaj po prstih okoli njen otrok in baš gladil rob plašča železnega grofa Taufenbacha — »otrok! Vidite, tako kot dela sedaj, je delala tudi pri starem gospodu, ki je povzročil smrt mojega Jožefa. Ko sem to videla, tedaj se je moje srce omeščalo — in ko sem nato slišala njegovega očeta — popolnoma razločno: — Marija — tukaj — Glas ji je odpovedal. »Ne morem povedati,« so se ji zatresle ustnice. »Toda vem, da nisem sama od sebe storila tega —«

»Bog že ve. Bog z vami!« — Duhovnik je molil odvezo.

»Hvaljen Jezus,« je pozdravila žena.

»Na vekomaj!«

»Marija, sedaj greva k očetu.«

Izza gore ja zasijal mesec. Na pokopališču je bilo pokojno in mirno. Dvoje strnadov je čivkalo v bližini groba. Priletela sta iz bližnjega gozdička. Žena ju je gledala z velikimi, žalostnimi očmi, nato se je nasmehnila. — Pokleknila je in molila. Nato je začela potrpežljivo ruvati plevel, ki je zrastle v zadnjih nočeh in oviralo v rasti novozasajene lilije. Baš tako je grozilo sovražstvo čistosti njene ljubezni. — Hvala Bogu plevel je zamorjen in lepše kot kdaj prej cvete njena ljubezen, ki je močnejša od smrti.

Duh v Kentervilu.

(Angleška pripovedka.)

(Konec.)

Lord Kentervil je pazljivo poslušal dolgi govor zaslužnega poslanika, dočim si je vihal dolge, sive brke, da bi skrtil smehlaj; ko je gospod Otis umolknil, mu je iskreno stresel roko in rekel: »Ljubi gospod Otis, vaša dražestna mala hčerka je mojemu nesrečnemu predniku Simonu storila silno važno uslugo in moja družina in jaz smo ji dolžni preveliko zahvalo za njen izredni pogum. Brez dvoma so biseri last gospodične Virginije; in resnično prepričan sem, če bi bil tako brezsrčen, da bi jih ji vzeli, bi jezni stari človek še ta teden vstal iz groba in mi spremenil življenje v pekel. Kar pa se tiče pojma o dedščini, to, kar ni bilo posebno omenjeno v testamentu ali kaki drugi pravnomočni listini, ni dedščina. In o biserih ni bilo nikjer nič omenjeno. Zagotavljam vam, da nimam nič več pravice do njih kot vaš služabnik in ko bo gospodična Virginija dorasla, tedaj bo, mislim, čisto rada nosila take lepe stvari. Poleg tega ste popolnoma pozabili, gospod Otis, da ste tedaj prevzeli vso opravilo s strahom, in vse kar spada k posesti duha, je tudi vaša last; in najsi je razvijal Simon kakršnokoli delavnost ponoči na hodniku, s pravnega stališča je bil absolutno mrtev in tako ste s kupom dobili tudi njegovo imetje.

Sorva je bil gospod Otis res nekoliko ozlovoljen, da lord Kentervil noče upoštevati njegove zahteve in ga je prosil, naj še enkrat preudari svojo odločitev; toda dobrovoljni lord je bil trdno odločen in je končno pregovoril poslanika, da je dovolil svoji hčerki obdržati darilo duha; in ko je spomladi leta 1890. mlada vojvodinja iz Cheshira ob priliki svoje poroke bila predstavljena na dvoru, so vzbudili njeni biseri vsesplošno občudovanje. Zakaj Virginija je resnično in dejansko dobila krono v svoj grb, kar je plačilo za vse male, pridne Amerikanke, in je poročila svojega mladostnega snubca, kakor hitro je dorasla. Bila sta tako dražestna par in se tako zelo ljubila, da se je vsakdo veselil njihove poroke, razen vojvodinje iz Dumbletona, ki je hotela uloviti mladega vojvodo za eno izmed svojih sedem neporočenih hčera in ni priredila v ta namen nič manj kot tri zelo drage pojedine. Gospod Otis je imel mladega vojvodo osebno zelo rad, toda v teoriji so mu bili vsi naslovi zoprni in »bil ni brez skrbi«, da se poslužujemo njegovih lastnih besed, da bodo pod medlimi vplivi zabavoljubnega angleškega plemstva pozabljena edino prava načela republikanske prostosti. Njegov upor je bil vendar popolnoma premagan in prepričan sem, da ko je stopal s hčerko pod roko po cerkvi v St. Georges Hanover Square, ni bilo v vsej Angliji srečnejšega človeka.

Po medenih tednih sta se vrnila vojvoda in njegova mlada žena na grad Kentervil in na dan svojega prihoda sta šla popoldne k malemu samotnemu pokopališču pod jelkami. Nišo se mogli sprva odločiti za napis na nagrobnem kamnu Simonovem, potem pa so sklenili vtisniti v kamen samo začetne črke njegovega ime-

na in stihe, ki so bili na oknu v knjižnici.

Vojvodinja je prinesla seboj čudovito tepe rože, ki jih je nasula po grobu in potem, ko sta stala nekaj časa tiho, sta šla počasi dalje k napolrazpadli prižnici v stari opatiji. Tam je sedla Virginija na neki podrt steber; njen mož ji je legel k nogam v travo, kadil cigareto ter gledal zaljubljen in srečno v njene lepe oči. Nenadoma pa je vrgl cigareto proč, prijel njeno roko in rekel: »Virginija, žena ne sme imeti nikakih skrivnosti pred svojim možem!«

»Toda ljubi Cecil! Saj nimam nikakih skrivnosti!«

»Pač, imaš jih,« je odgovoril smehljaje, »nikdar mi nisi povedala, kaj se ti je pripetilo, ko si izginila z duhom.«

»Tega nisem še nikomur povedala,« je rekla Virginija resno.

»Vem, toda sedaj bi meni to že lahko povedala.«

»Prosim, ne zahtevaj od mene tega, Cecil, zakaj ne morem ti povedati... Ubogi Simon! Dolžna sem mu tako globoko zahvalo. Da, ni se ti treba smejati, Cecil, zakaj res je. Naučil me je, kaj je življenje in kaj pomeni smrt in zakaj je ljubezen močnejša od življenja in smrti.«

Vojvoda je vstal in nežno poljubil svojo mlado ženo.

»Obrži svojo skrivnost, dokler pripada meni tvoje srce,« je rekel tiho.

»Moje srce je bilo vedno tvoje, Cecil.«

»Toda najinim otrokom boš povedala nekoč svojo skrivnost, kajne?«

Virginija je zardela....

KONEC.

Pfaff šivalni stroji

so najbolj priporočljivi. — Cene solidne. Plačljivo na obroke.

IGN. VOK

LJUBLJANA & NOVOMESTO.

Vabilo na OBČNI ZBOR »Kmetijskega društva v Sodražici, r. z. z o. z., kateri se vrši dne 4. maja 1924 ob 3 popoldne v društveni dvorani s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje revizijskega poročila; 2. poročilo načelstva in nadzorstva; 3. odobritev računskega zaključka za leto 1923; 4. dopolnilna volitev načelstva; 5. volitev nadzorstva; 6. slučajnosti. — Ako bi občni zbor ob napovedanem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, kateri bo sklepal veljavno brez ozira na število navzočih članov.

Kupim voz z valjarji in okvirjem za žago samico. — Ponudbe je poslati na: A. TRŠAN, JESENICE, Gorenjsko.

HALO! JANEZ: Tine, pri županovih smo se pa danes tako smejali, da je bilo kaj. Imajo čevljarja, da bo celi družini boks-čevlje napravil. Pri rezanju podplatov je pa mojster krivec zlomil. Županov oče, bistra glava, so pa kar žago prinesli in podplate žagali. To je bil špas. TINE: To so ga pa pogruntali JANEZ: Ali veš, kje so dobili tako trdne podplate? TINE: Kaj ti ne veš! Ze cela Kranjska govori: kdor pri PERKOTU usnje kupi, ne fali. JANEZ: Pa nekateri pravijo, da nočejo po sejnih usnje prodajati, ker to blago podraži. TINE: To pa že ni res! Jaz sem se prepričal, kako poceni se na sejmu usnje kupi. Vrh tega pa dobiš vedno sveže in ne preležano usnje. — Zato pa, kdor hoče svojo družino dobro obuti, naj kupi usnje na sejmu: v Novem mestu, Radešah, št. Vidu pri Stični, Žužemberku, Semiču, Ribnici, Lukovici, Metliki in Črnomlju

na stojnici **FRANC PERKO.**

35

OD DANES IN VČERAJ

MEDSEBOJNO PRESENEČENJE.

V pariških gledališčih mora biti gledališki zdravnik pri vsaki predstavi zraven. Ker je to večkrat preveč dolgočasno, odstopi včasih svoje mesto komu drugemu. Tako je oddal neki zdravnik svoje mesto mlademu pisatelju, in ravno takrat je junakinji igre prišlo slabo in sicer že takoj v početku igre. Nadzornik je prišel k domnevnanemu zdravniku in šla sta na oder za kulise. Ravnatelj si je vil roke, igralka je pa zdihovala in tarnala. — Namišljeni »doktor« je prijel igralko za roko, da bi videl, kako ji žila bije. Igralka je še bolj tarnala in se vila kot kača.

»Ali mate kolinsko vodo?« je vprašal »doktor« ravnatelja.

»Imamo jo.«

»Prinesite jo, da bo duhal!«

Ravnatelj je odhitel proč, in ostala sta samka. Igralka je naenkrat odprla oči in je rekla: »Gospod doktor, ali ste dober človek?«

»Upam, da sem.«

»Vidite, meni ni prav nič. Saj sami vidite. Rada bi imela par dni dopusta in vi mi ga izposlujte.«

»Dobro!« je rekel pisatelj. »Sedaj bom pa še jaz vam nekaj povedal, in upam, da imate tudi vi dobro srce. Jaz sem samo zdravnikov prijatelj. Naredite tako, kakor da bi vam moje sredstvo pomagalo, in izposloval vam bom dopust.«

Tedaj pride ravnatelj s steklenico kolinske vode. Igralka je bila takoj spet dobra in je lahko igrala naprej. Vendar je zdravnik zahteval, da mora iti v svrhu pomirjenja živcev par dni na dopust. Ravnatelj je takoj dovolil in so bili vsi trije zadovoljni.

ZASLUŽKI ROKODELCEV V AMERIKI.

Ameriški časniki tožijo, da je pridigarjev zmeraj manj. To pa zato, ker imajo premajhno plačo, povprečno samo 27 dolarjev na teden. Pri tej priliki izvemo, kakšno plačo imajo rokodelci. Na-

vaden čevljarjski pomočnik zasluži toliko kot pridigar, zidar 30 dolarjev, kovinski delavec 38, pek povprečno 56 dolarjev na teden, boljši tovarniški delavec pa 60 do 80 dolarjev.

ZELEZNIŠKA KRIZIŠČA V AMERIKI.

V Ameriki ob kriziščih železnic navadno ni ograj, kakor so pri nas. Zato so pa samo v enem četrletju na kriziščih do smrti povozili 517 ljudi, smrtno ranili pa 1710. Začeli so agitirati in so rekli, da se mora pred krizišči vsak voz in vsak avto ustaviti in se mora lastnik previdno prepričati, ali je nevarnost blizu. Seveda je to malo čuden predlog, drug bolj pameten predlog pa pravi, naj se železnice ob kriziščih speljejo pod zemljo ali pa nad njo. Seveda bi se moralo v tem slučaju vse predelati, kar je nemogoče.

UPOSTEVAN MIGLJAJ.

Pesnika Ludwiga Uhlanda (1787—1862) so dijaki univerze v Tübingenu častili s sanjavo navdušenostjo in niso opustili nobene prilike, da ga slavijo na ta ali oni način. Tako so se leta 1857 navadili prihajati po gostilni pred njegovo hišo in zapeli tam krasno njegovo pesem: Če bi prišel danes kak duh dol k nam na zemljo. Niso se pa zadovoljili z eno samo kitico, temveč so redno speli vseh sedem in tako jemali staremu pesniku potrebni počitek — Uhland je bil takrat že 70 let star. Namen je bil dober, uspeh pa ne.

Uhlandu se je začetkoma to dopadlo, nazadnje se je pa le naveličal in je mislil, kako bi si pomagal. Sredstvo je bilo kmalu dobljeno. Povabil je nekaj dijakov na skromno večerjo, jih je pa potem prav dobro pogostil in jim dal tudi dosti piti. Vino je jezike kmalu razvozljal, dijaki so peli to pesem in ono, nazadnje pa priljubljeno znanko: Če bi prišel...

Sivolasi pesnik je poslušal pesem smehljaje se do konca, potem je pa vstal in se v daljšem govoru zahvalil za izkazano mu čast. Toda, je rekel slednjič, pesem se mu kar nič več ne dopade, je za veliko kitic predolga, in če bi jo še

III.

To milo data teti Mici, Ta vidi pene in se čudi,
najboljši v kraju sta perici, kaj milo „ZLATOROG“ vse nudi

Nadaljevanje sledi.

enkrat spisal, bi bila na vsak način krajša.

Nastal je velik vihar, od vseh strani so silili vanj, naj pove vzrok. Majal je z glavo, nato pa prijazno rekel: »Vidite, ljubi moji, ta pesem mi ukrade vsako noč moje najslajše spanje.«

Od tedaj naprej ga niso več motili.

Zdravnik: »Ja prijatelj, nič ne pomaga, umreti bo treba.« — Bolnik: »Gospod zdravnik! Saj ne znam umreti — ko še nikoli nisem poskusil.«

Naše zasluge nam pridobe priznanje poštenih ljudi, naša sreča pa priznanje nerazsodne množice.

Značaj kakega človeka se ne kaže toliko v tem, kaj si želi, ampak kako si kaj želi.

PRESELITEV! TRGOVINA
MARIJA ROGELJ — LJUBLJANA

LINGARJEVA UL. 4 - vljudno naznanja, da prodaja radi preselitve po znatno znižanih cenah zimsko blago pod lastno ceno. V zalogi ima štofe, cajbe, šilon, kotenino, celir, oksfort, cvilih za modroce, belo in rjavo kotenino za rjuhe, kovtre, odeje, moško in žensko perilo, kravate in drobnarijo. — Nobeđen naj ne zamudil! — Priložnost samo do 30. APRILA!

VELIKA NOČ se bliža!

Za obleke — vsake vrste — kakor tudi za birmance, se Kupi danes najbolje in najceneje

pri Ivanu SAVNIK v Kranju.

Primate roba. ZALOGA VELIKANSKA. Cene čudovito nizke ter si raditega ogromno donarja pripravite. Trgovin en gros-cena. Cenik zastoj!

In izkoristite ugodno priliko kadar greste v Celje in nкупite si v volotegov. R. Stornacki

SUKNA in kamperna za moške ter volne za ženske: volne, platna, celira, hlače, vane in druge manufakturno

Pridite in prepričali se boste,

da prodajam moške in ženske štofe pri metru od 100—500 K ceneje, kakor lansko leto. Ker se Vam nudi ugodna prilika, glejte, da iste ne zamudite!

Trgovina ANTON SAVNIK, škofja Loka.

NIŠI, podgane, stenice in žčurki

nasrta poginila, ako uporabljate naša preizkušena sredstva: proti mišim in podganam Din 7.50, za ščurke in Din, za stenice 10 Din, za molje 6 Din, proti mrhu 2 in 7.50 Din, mast proti usam 5 Din, mast proti ošam v obleki 7.50 Din, proti mravljam 7.50 Din. Beter za čiščenje madežev 7 Din. Posilja po povzetju. „Artes“, kem. laboratorij, M. Jankor, Zagreb, Petrijska ulica 8/III.

OSTANKI

in češkega manuf. blaga, celirja, platna, šifona, delena, inleta, liskanin, tkanin

40 KSA za dinarjev 830-

OSTANKI so 6 do 10 metrov dolgi. Po povzetju nefrankirano pošilja

Josip Řehák

tvornica Červený Kostelec, Českoslov. Filijalka ZAGREB, poštni nredal 234.

Popolne opreme za NEVESTE. — Laneno blago. — Brisače in prti, damast, batist, šifon. — TKANINE in drugi predmeti. Vseori brezplanno traganje.

Priporočamo

vsem, da si pred nakupom blaga za obleke, za perilo vsake vrste, za nevestine bale itd., ogledajo zalogo

Oblačilnice za Slovenijo

F. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Njena osrednja prodajalna je v Ljubljani, v hiši „Vzajemne posojilnice“ na Miklošičevi cesti poleg „Uniona“ Podružnica pa se nahaja v hiši „Gospodarske zveze“ na Dunajski cesti št. 29

Cene zelo zmerne! Zadržno podjetje!

MERAKL

barve, črnila, lake, kit, emalje, topilce in zajamčeno čisti lirnez najboljše kakovosti nud

MEDIĆ-ZANKL družba Z. O. Z.

Maribor Ljubljana Novi Sad podružnica centrala skladišče

Tovarne

Ljubljana — Medvode.

Združene opekarne d.d. Ljubljana

Telefon 733.

Telefon 733.

naznanjajo, da so otvorile v sredini mesta, na Miklošičevi cesti št. 13, tovarniško zalogo vseh vrst OPEKE lastnega izdelka. — Opeka je na razpolago v poljub. množinah po najnižji dnevni ceni.

BERSON

gumijsve pete in gumijsve podplate

Vam mora pritrčiti Vaš čevljar na čevlje, ker s tem ne ščedita le z donarjem ampak varujete tudi noge in obuvalo.

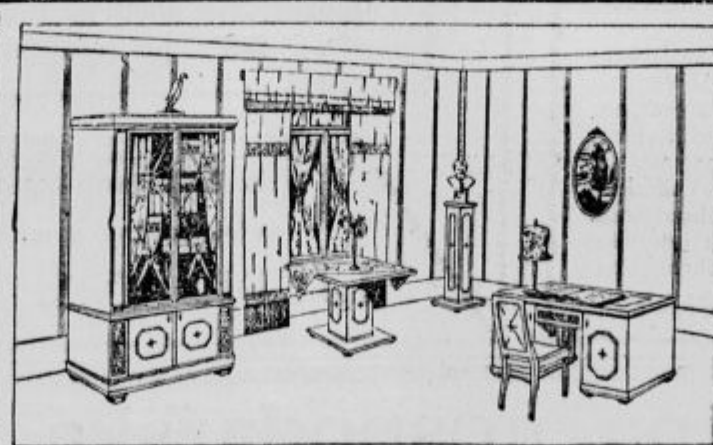
Svilene rute

novodošla velikanska izbira po ako znižanih cenah — Za od Din 55.— naprej; delenasta ruta od Din 12.— naprej; se dobe pri tvrdki

F. in I. Goričar

(„Pri Ivanki“)

Ljubljana, Sv. Petra cesta 29

Spalnice, jedilnice, pisarniška oprema, klub. garniture, kuhinje i. t. d. STALNA ZALOGA. NA OBROKE. **ERMAN & ARHAR** St. VID 4 NAD LJUBLJANO. Zahtevajte cenik. Zahtevajte cenik.

KUPUJTE

vse Vaše potrebščine, novodošlega pomladanskega in letnega BLAGA za ženske in moške obleke, svilo, etamin, batist, saten, perilo, šifon, kotenino, oksfort, celir, cvilih za madroce, odeje, koece, posteljne garniture i. dr. Najnovejše svilnate in čipkaste rute in šerpe pri znani domači trgovini

Janko Češnik, Ljubljana, Lingarjeva in Stritarjeva ulica

BLAGO SAMO ČEHOSLOVAŠKI IZDELEK!

Opozorjam ženine in neveste pri nakupuopreme (bališa) cene znatno NIZKE in ZMERNE.

Dalmatinski

la portland cement

SVETOVNE ZNAMKE

SALONA (Tour)

nudi po najnižji dnevni ceni promptno tvornica »SPLIT«, del. družba za cement

Portland iz skladišča v LJUBLJANI, Aleksandrova cesta št. 12.

POZOR:

Modna in manufakturna trgovina nudi vse spomladanske potrebščine za MOŠKE, ŽENSKÉ, KROJAČE in ŠIVILJE, razne VENCE in CVETLICE, OPREME za neveste in novorojenčke. — Velika izbira ženskih RUT in NOGAVIC.

„POD VELBOM“

LJUBLJANA, Stari trg št. 3.

SALONIT AZBESTNI ŠKRILI

Opeka: najboljši material za pokrivanje streh, kljubuje vodi, mrazu, vročini in vremenskim neizodam.

Plošče: za vsakovrstno pozidavanje zidov in podstrešja.

Ako uporabljate „SALONIT“ prištedite denar in čas.

1. material prve vrste po nizki ceni;
 2. je silno lahek pri delu;
 3. slab prevodnik toplote in mraza;
 4. neizgorljiv in nepremočljiv;
 5. neobčut. za premembo temper.;
 6. ga ne more odnesti največji vihar;
 7. prihranite pri sestavi ostrešja;
 8. stroškov za vzdrževanje: nikakih;
 9. poslaja vedno boljši tekom časa.
- Z vzorci, ceniki, katalogi itd. Vam takoj postrežejo, ako se obrnete na:

SOLIN kod SPLITA.

Seno prvovrstno, in OVSENE OTEPE ima na prodaj Fr. Peterlin, Podboršt-Komenda.

!!! SAMO SE NEKAJ DNI !!!
Razpošiljam KUPONE za moške obleke (3'20 m blaga in celotna podlaga):
 Vzorec A po Din 575— za kupon
 Vzorec B po Din 525— za kupon
 Vzorec C po Din 435— za kupon
 POSTNINE PROSTO, samo dokler tra a zaloga.
 Pri naročilu ne pozabite pustiti poslati obenem: srajco spodnje hlače, nogavice ali kravato!
Vse natcenete! — Naročite tako! pri
F. Češnovar — Ljubljana
STARI TRG št. 16.

Tvrška F. Fajdiga sin
 mizarstvo in zaloga pohištva

Priporoča omare z ladelci in tudi visoke iz mehkega in trdega lesa, postelje, m. droge, žimnice, žičnike, stole, mize, sploh vso bišno opravo dobite le v
 v Ljubljani, Sv. Petra cesta 17
 po najnižjih cenah.

Za spomlad in veliko noč

priporočamo svojo veliko zalogo različnega angleškega in češkega sukna, volnenega blaga za moške in ženske obleke ter razno perilno blago: platno, šifone, cefirje, tiskanino v najnovejših vzorcih in bogati izberi, dalje različne volnene in šlvane odeje za postelje, svilene, volnene in bombažaste rute za na glavo itd.

Opozarjamo obenem tudi na raznovrstne ostanke po zelo znižanih cenah.

A. & E. SKABERNE

veletrgovina z manufakturnim blagom
 LJUBLJANA, Mestni trg št. 10.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 57.

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000—

Podružnice: Djakovo, Maribor, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled. Interesna skupnost z Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji. Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.